

**Het slimme
virus**

pp. 4-5

Geen Hoghe-moed

p. 9

**Avant-première:
gratis tickets**

p. 10

NIEUW INTERN REGLEMENT VOOR GEBRUIK VAN PERSOONSGEGEVENS

Klubs weten studenten niet meer wonen

Vanaf dit academiejaar zal de KU Leuven nauwer toezien op het gebruik van persoonsgegevens van studenten. Hiermee brengt de universiteit haar intern reglement in overeenstemming met de wet op de privacy. De aanpassingen stellen de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie ongewild voor een moeilijk parket.

Om in orde te zijn met de wet tot bescherming van de persoonlijke levensfeer van 8 december 1992 heeft de KU Leuven vorig academiejaar haar intern reglement in verband met het gebruik van persoonsgegevens herwerkt. De wet stipuleert immers dat elke houder van dergelijk bestand een aantal duidelijk omliggende doelstellingen voor het gebruik van deze persoonsgegevens dient op te stellen. Bij de aangifte van het bestand aan de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levensfeer (KBPL) — een vereiste voor het beheren van zo'n bestand — dient deze doelstelling vermeld te worden.

Het gebruik van deze gegevens kan enkel indien het strookt met de doelstellingen die aangegeven werden. Een gevolg van dit herwerkte intern reglement is dat de studentenklubs geen adressen meer krijgen van de KU Leuven. Tot voor dit jaar kregen de regionale klubs zonder problemen adressen van de studenten uit hun streek. Naar aanleiding van het nieuwe reglement antwoordde de dienst Studentenbeleid dit academiejaar consequent negatief op de vraag van de klubs naar adressen.

JAARPRAESIDIUM

Voor de klubs is dit een groot probleem aangezien een belangrijk deel van hun werking afhankelijk is van deze adressen. Wel moet opgemerkt worden dat het nieuwe reglement er gekomen is opdat de KU Leuven in orde zou zijn met de wettelijke bepalingen. De doelstelling die de KU Leuven aangeeft voor het gebruik voor haar persoonsgegevens is "administratie, personeel en tussenpersonen", een van de standaardfinaliteiten voor het gebruik van een persoonsgegevensbestand.

Het intern reglement beschouwt kringen en hun overkoepeling, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), als een deel van de universiteit. Fakulteitskringen, jaarpresidia en Loko mogen de persoonsgegevens dan ook gebruiken. Studentenklubs daarentegen niet. Deze twee bepalingen worden expliciet vermeld in het interne reglement.

De klubs werden niet op voorhand geïnformeerd over de consequenties van het nieuwe reglement. De weigering van de

studentenadressen kwam voor hen dan ook als een onaangename verrassing. Daarenboven stuurde de dienst Studentenbeleid de studentenklubs die adressen kwamen vragen door naar Loko-Kringraad. Men dacht blijkbaar op Studentenbeleid dat Loko de aanvraag voor de klubs zou doen, zodat deze alsnog aan hun studentenadressen zouden geraken. Loko wist echter van niets, waardoor er op de 's Meiersstraat vreemd werd opgekeken toen een heel legertje studentenklubs de revue passeerden.

De vooropgestelde aanvraag door Loko bleek ook geen oplossing. Het intern reglement stelt immers expliciet dat de adressen niet mogen doorgegeven worden aan derden. Dit geldt zowel voor de KU Leuven als voor de studentenkoepel, aangezien deze laatste wat betreft het gebruik van het bestand als een deel van de universiteit wordt beschouwd.

Indien Loko de adressen aan de klubs zou doorgeven, is dit dus niet in overeenstemming met de wet. In het slechtste

geval kan een student die ongewild een brief van een of andere regionale club krijgt, een klacht neerleggen bij de KBPL of een proces aanspannen. De boetes voor een inbreuk op de wet tot bescherming van de persoonlijke levensfeer kunnen oplopen tot twee miljoen frank. De problemen werden voorlopig opgelost toen Loko-Kringraad contact opnam met Studentenbeleid en hen vroeg om geen klubs meer door te sturen.

Wat betreft het beheer van persoonsgegevens vaart de KU Leuven ook op een ander vlak een vreemde koers. Tot voor kort dienden de fakulteitskringen steeds een aanvraag te richten aan de koördinator Studentenbeleid indien ze persoonsgegevens wilden gebruiken. Tegenwoordig geeft de KU Leuven in het begin van het academiejaar aan de kringen die hierom vragen een cd-rom met gegevens van hun studenten.

De kringen krijgen hierdoor de zware verantwoordelijkheid om toe te zien op het gebruik van deze adressen. Onoplettend

gebruik hiervan kan immers, zoals reeds gezegd, resulteren in een fikse boete. Ook de verlokking van het vele geld dat vanuit kommersiële hoek geboden wordt voor studentenadressen — al snel ettelijke tienduizenden franken — kan een aantal mensen doen bezwijken.

Loko heeft onmiddellijk initiatieven genomen om in de toekomst de klubs, die toch ook een deel zijn van het studentenleven, opnieuw van adressen te voorzien en het gegevensbeheer door de fakulteitskringen eens onder de loep te nemen. Naar aanleiding van de problematiek richtte de Open Algemene Vergadering van Loko een werkgroep Privacy op die een oplossing moest zoeken. Toon Boon, de juridisch adviseur van het rectoraat, werd gevraagd deel te nemen aan de vergaderingen. Hij heeft voor de KU Leuven de aanvraag voor de KBPL opgesteld en volgt het dossier op.

WERKGROEP

De werkgroep dacht eraan om zelf een gegevensbestand te beheren met Loko, wat een aantal interessante mogelijkheden biedt. Het beheren van zo'n bestand zorgt echter ook voor een aantal obstakels. Belangrijke hinderpaal — naast de administratieve rompslomp — is artikel vier van de privacywet, dat stelt dat organisaties die persoonsgegevens verwerken de personen in kwestie hiervan op de hoogte moeten stellen. De KU Leuven informeert haar studenten door een klausule op het inschrijvingsformulier. Daarenboven kan elke student van de KU Leuven weigeren om zijn of haar persoonsgegevens ter beschikking te stellen door simpelweg een kadertje op het inschrijvingsformulier aan te kruisen.

De werkgroep Privacy wil voor Loko een gelijkaardige klausule op het inschrijvingsformulier laten zetten. Loko zou dan een eigen gegevensbestand beheren, met als grootste voordeel dat andere doelstellingen dan die van de KU Leuven kunnen worden aangegeven. Het zou dan ondermeer mogelijk zijn om via Loko de studentenklubs te voorzien van adressen en een oogje in het zeil te houden wat betreft het gebruik van de gegevens door de kringen. Loko zal een aantal criteria moeten uitwerken voor het verstrekken van deze gegevens.

Doelstelling is om deze criteria in samenspraak met de universiteit, de kringen en de klubs op te stellen. Voor de studentenklubs kan gedacht worden aan een procedure analoog aan de erkenning door Loko van de vrije verenigingen. Indien Loko een eigen gegevensbestand beheert, krijgt ze er een belangrijke verantwoordelijkheid bij. Het bestand mag immers niet gebruikt worden voor kommersiële of andere doeleinden die niet stroken met de waarden en principes waarvoor Loko opkomt.

Björn Mallants

Vlaams Blokkiezers. Wat drijft hen? Waarom doen ze het? En vooral: kunnen ze er zelf iets aan doen? Het Vlaams Blok door de ogen van een psycholoog, een filosoof en een reclamemaker in een fijn katern (pagina's 6 tot 8).

(foto Jeroen Op de Beeck)

COLUMN

De twaalfde vrouw

Een kleine maand was het voor menig Vlaming koffiedik kijken. Alle lui-ken van het Antwerpse stadhuis bleven gesloten: men debatteerde over wie welke stoel zou verwarmen. Wie zeker naast de stoelendans zou vallen, was in de hand-leiding op voorhand vetgedrukt. Daar-zeurden enkel Ankies en Annemansjes om. Hun hoongelach zou vermeden, zelfs overstemd worden door een inhoudelijk debat. Met het zweverige Agalev bleek dat vrijwel onmogelijk. De groenen, die het leven voordien nog rooskleurig inza-gen, werden door de lijnrechter vriende-lijk verzocht het terrein te verlaten. Toch, zonder de groenen zou één kwetsuur vol-staan om forfait te krijgen. De elfde man werd aanvaard, men palaverde verder.

De Antwerpenaar in de straat morde en morde. Gelukkig was er nog een voet-balwedstrijd om naar uit te kijken. De inzet van de wedstrijd: de titel 'de ploeg van 't stad'. Geen gelijkspel, een half stadium kwam misnoegd weer buiten. Alleen de pers had aan haar — van kriminologisch inzicht getuigende — hooliganvoorspellingen nog enkele frank-jes verdiend. Na zondag wachtte de dage-lijkse sleur: nog steeds vuilnis dat niet opgehaald werd, nog altijd evenveel files op de ring. Hoe zat het met dat stadsbe-stuur?

Op het einde van de week sprak men plots van een akkoord. Er scheen een blauw doek over het schouwspel te val-len. Voor de ene politicus al duidelijker dan voor de andere. Kommunikatie naar

de kiezer toe is vooral belangrijk als er nog bolletjes moeten ingekleurd worden. De Gazet van Antwerpen zag het als haar morele taak de kloof tussen burger en politiek te dichten. Hoewel de partijen het nog niet honderd procent eens waren over de kleurverdeling van de zitjes, was de krant in staat om de toekomstige bur-gemeester en schepenen met pasfoto visu-eel aan te duiden.

De verdeelsleutel om alle partijen gun-stig te stemmen, bleek het doorschuiven van een OCMW-postje. De zorg om de meest hulpbehoevenden, daar ging men geen maand meer van wakkerliggen. Er moest nu daadkrachtig opgetreden worden.

Toen alles in kannen en kruiken was, ontstond er een nieuw politiek gevoel in onze democratische samenleving: de eks-kuus-Truus. Zowel Nahima Lanjri als Fatima Bali hadden hun diensten als stemmenronselaars bewezen. De Unie der Moskeeën en Islamitische Verenigin-gen in Antwerpen waren woest dat de in hun buurthuizen vertoevende troeteljuf-frouw Bali niets te zeggen zou hebben.

Terwijl Agalev haar daadwerkelijke lei-derscapaciteiten na de verkiezingen en jaren van inspanning plots betwijfelt, staat de migrantengemeenschap pal ach-ter haar. Meer zelfs, zij zou voor hen tien keer belangrijker zijn dan de 'bourgeois intellektuele' Talhaoui met diploma. Ik vond dit erg: de eerste Marokkaanse vrouw in het parlement wordt als bourgeois be-stempeld, omwille van een dokument waar ik me al vier jaar voor uitsloof. Ik wou me nog even mengen: studeren is

KOLOFON

Veto
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel 016/22 44 38, Fax 016/22 01 03

Jaargang 27, Nummer 13
11 december 2000

Doka: Johan Coart, Kleine Boze Wolf,
Jeroen Op de Beeck

Cartoon: Jan Op de Beeck

Medewerkers: Annelies Baudonck, Filip Hermans, Greetje Karels, Lars Kwakkenbos, Mirthe Lauwers, Björn Mallants, Wim Raeymaekers, Kathleen Raskin, Els Silvrants, Helene Tops, Luk Vandenberghe, Nathalie Van Leuven, Matthieu Van Steenkiste

Layout en vormgeving: Marie-Anne Dedeurwaerdere, Chloé Heerman, Willy Leung, Caroline Leysen, Loes Geuens, Peter Mangelschots, Els Silvrants, Steven Van Dessel, Matthieu Van Steenkiste

Dtp: Willy Leung, Steven Van Dessel

Spelling: Loes Geuens

Eindredactie: Loes Geuens

Assistentie-eindredactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere, Peter Mangelschots, Els Silvrants

Ver. uitg.: Loes Geuens
Hoofdredactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere
Redaktiesekretaris: Loes Geuens

Internet-Veto:

<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit

Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempeland (Herentals)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen

Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering

iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Op vrijdag 15 december verkiest Veto een nieuwe redaktieraad. Kandidaturen moeten ingediend worden voor woensdag aanstaande 16 uur bij de hoofdredakteur of redaktiesekretaris. Meer info op bovenstaand adres

geen ramp, hoor. Tot ik even rondkeek in vakantiedorp Leuven. Ik hoorde dan goedbedoelende mensen in een aula vol autochtonen zeveren over 'het vreemdelingen-probleem' en 'het onveiligheidsgevoel'. Dit alles uiteraard volledig in abstracto uitgesmeerd. Ik kreeg begrip voor vele negatieve uitspraken over gediplomeerde mensen.

Diskussieer gerust verder. Moest ik je

zelfbeeld gekrenkt hebben en moest je tot eender welke aktie voor de gewone mens willen overgaan: men riep ook studenten op, om samen met het forsgepijete leger de oogst van West-Vlaamse boeren te helpen redden. Redden wat er in West-Vlaanderen nog te redden valt. Ook daar heeft men aan het eigen volk zijn vingers en centjes verbrand.

Nathalie

WIN JE TOCH NOOIT IETS?

KOM DAN VANAF 11 DECEMBER TOT 31 JANUARI 2001 LANGS BIJ ACCO. PER AANGEKOCHE SCHIJF VAN 500 FRANK MAG JE EEN LOTJE TREKKEN UIT ONZE GROTE GRABBELTON. EN ... ALTIJD PRIJS! IEDEREEN - JONG EN OUD, DIK EN DUN - WINT EEN VAN ONZE DUIZENDEN PRIJZEN: KOPPEN, EEN RUGZAK, EEN STEP, EEN AANKOOPBON, EEN STEL SPEELKAARTEN ... EN ALS HET EVEN MEEVALT EEN AANKOOPBON VAN 10 000 FRANK.

ER OP TIJD BIJ ZIJN, DA'S DE BOODSCHAP: WE HEBBEN MAAR ZOVEEL GESCHENKEN ALS DE VOORRAAD STREKT.

Acco-lid? KORTING VAN 10 % OP TOP-BOEKEN!

Als Acco-lid krijg je een rechtstreekse korting van 10 % op honderden Top-boeken. KOM 'N KIJKE NEMEN IN HET RUIME AANBOD: RECENTE PUBLICATIES, ROMANS, KUNSTBOEKEN, WETENSCHAPPELIJKE BOEKEN, ENZ.

De compleetste keuze

Algemene en wetenschappelijke boekhandel - papierwaren - cursussen - kantoor materiaal

Tiensestraat 134 • 3000 Leuven • Tel.: 016/29 11 00 • Fax: 016/20 73 89

“Je kan geen wonderen verrichten”

Tot nader orde — zijnde de heropening van de discussie op Akademische Raad — blijven alle beslissingen in verband met de semestereksamens gehandhaafd. Ondertussen wordt dan ook op alle mogelijke nivo's verder gewerkt aan de implementatie van het semestereksamensysteem. De vaste Werkgroep Studiebegeleiding van de Onderwijsraad kreeg de opdracht om na te denken over concrete begeleidingsmodaliteiten voor eerstejaarstudenten binnen het nieuwe systeem en finaliseerde daarover een nota.

In haar advies aan de Akademische Raad betreffende de invoering van een semesterexamensysteem formuleerde de Onderwijsraad reeds een aantal bijzondere modaliteiten met betrekking tot de begeleiding van de eerstejaarstudenten. Aangezien er in het semestereksamensysteem geen plaats meer zal zijn om — zoals nu — gedurende één week klassieke proefexamens te organiseren, moet de KU Leuven bijzondere inspanningen leveren om de overgang van het secundair naar het universitair onderwijs soepel te laten verlopen. Dit om te vermijden dat een generatie studenten opgeofferd wordt in een systeem dat waarschijnlijk nog niet onmiddellijk helemaal op punt zal staan.

Op 21 september zette de Onderwijsraad haar vaste Werkgroep Studiebegeleiding aan het werk. De werkgroep produceerde een nota die nu als discussietekst voorligt. Professor Bart Raymaekers, voorzitter van de Werkgroep Studiebegeleiding zegt hierover het volgende: “Deze tekst is bedoeld om een eerste keer een inventaris te maken van de verschillende domeinen waarbinnen we specifiek iets voor eerstejaarstudenten moeten doen om met het semestereksamensysteem van start te kunnen gaan.”

STUDIEKEUZE

De nota begint met de bespreking van studiekeuzebegeleiding, het startpunt voor een goede begeleiding. Kennismakingsmodules en zelftoetsen waarmee de aspirantstudent zijn algemene geschiktheid voor het universitair onderwijs kan testen, moeten het studiekeuzeproces optimaliseren. Op vraag van de studenten werd uitdrukkelijk in de nota opgenomen dat deze zelftoetsen volledig vrijblijvend zijn en geen invloed mogen hebben op de vrije toegang tot het universitair onderwijs. Het ontwikkelen van dergelijke toetsen voor alle opleidingen zal echter nog veel werk vergen.

Ook duidelijk gedefinieerde begintermen zouden het studiekeuzeproces kunnen vergemakkelijken. Hiertoe werd de Werkgroep Begintermen opgericht, met als taak zowel algemene als opleidingspecifieke begintermen voor de aspirantstudent te formuleren. “De eindtermen van het secundair onderwijs vallen niet noodzakelijk samen met de begintermen van het universitair onderwijs. Er kunnen immers bepaalde studierichtingen zijn waarin de begintermen een stuk hoger liggen dan de algemene eindtermen, bijvoorbeeld inzake wiskunde of Latijn. We moeten er in ieder geval voor zorgen dat de begintermen voldoende concreet zijn, zodat de laatstejaarstudenten van het middelbaar onderwijs zichzelf daar in herkennen,” aldus Raymaekers.

STUDIETOETSEN

Belangrijkste punt in de nota is ongetwijfeld het systeem van studietoetsen. Gelet op het feit dat proefexamens niet meer mogelijk zijn in het semestereksamensysteem, stelt de Onderwijsraad een systeem van studietoetsen voor om de studenten de mogelijkheid te geven zich adequaat voor

te bereiden op de eigenlijke examens. Volgens Raymaekers hebben studietoetsen een dubbele doelstelling: “Studietoetsen zijn instrumenten die de student enerzijds informatie geven over wat examens aan de universiteit zijn en hem in staat moeten stellen om te weten wat er van hem verwacht wordt. Anderzijds moeten studietoetsen de student ook in staat stellen om zijn eigen inspanningen in te schatten en hem de mogelijkheid geven om na te gaan in hoeverre dat hij in de loop van het onderwijsproces aan de gestelde verwachtingen beantwoordt”.

den. Zo zal het erg moeilijk zijn om voor grote groepen studenten toetsen te organiseren die naar vorm representatief zijn voor een examen dat mondeling zal plaatsvinden. Ook doelstellingen die pas op het einde van een opleidingsonderdeel worden bereikt, kunnen niet zomaar in studietoetsen aan bod komen. Raymaekers: “Wat studietoetsen betreft is het belangrijk dat we duidelijk maken dat er een variatie aan formules mogelijk is. Studietoetsen kunnen variëren van het aanreiken van examenvragen tot het werkelijk organiseren van een

Raad vraagt de Onderwijsraad om voor de eerstejaarstudenten in januari over maximaal een derde van het aantal opleidingsonderdelen examens te organiseren. Dit om te vermijden dat eerstejaars reeds na het eerste semester vaststellen dat alle kansen op een eerste zit verkeken zijn. De Werkgroep Studiebegeleiding waarschuwt echter tegelijkertijd voor een verzwaaring van het tweede semester. Daarom pleit de werkgroep er ook voor om in januari over veertig procent van de studiepunten examens te organiseren. In concreto: niet zoveel vakken, maar wel de zware vakken. De in januari geëksamineerde vakken moeten bovendien een representatieve steekproef vormen van alle opleidingsonderdelen die in eerste kandidatuur gedoceerd worden.

JANUARI

Volgens de nota zouden de studenten ten laatste twee weken na de januari-examens over de resultaten moeten beschikken. Aansluitend op het verkrijgen van de examenresultaten moeten de studenten feedback krijgen. Hierbij is niet enkel het behaalde studieresultaat voor een specifiek vak van belang, maar de student moet ook feedback krijgen over het globale resultaat.

“Als je in januari niet geslaagd bent, moet je acht maanden wachten vooraleer je mag herkansen.” Op deze opmerking antwoordde rector Oosterlinck op een informatie-avond lakoniek: “Ja maar, we geven enkel les voor diegenen die eerste zit hebben”. De Werkgroep is het hier niet mee eens. Studenten die niet geslaagd zijn voor een vak dat exclusief tijdens het eerste semester wordt gedoceerd, moeten tijdens het tweede semester nog kunnen rekenen op vakspecifieke begeleiding. Raymaekers: “Ik denk dat we inderdaad moeten zoeken naar vormen waarin deze begeleiding kan worden aangeboden. Deze begeleiding zal echter niet dezelfde intensiteit hebben als in het eerste semester. Je moet er immers rekening mee houden dat de studenten in het tweede semester ook nog andere vakken hebben, zodat ze hun aandacht niet volledig op deze mindere vakken kunnen richten. Een student moet in elk geval de mogelijkheid krijgen om zichzelf tijdens het tweede semester ook nog voor deze vakken te toetsen. Men kan bijvoorbeeld op voorhand aankondigen dat er in de loop van het tweede semester nog een aantal momenten zijn waarop studenten vragen kunnen stellen.”

MIDDELEN

Belangrijke vraag bij al deze maatregelen is de haalbaarheid. Raymaekers: “Dit is inderdaad een zeer terechte vraag. Met de huidige omkadering kan je je wel wat anders organiseren, maar je kan geen wonderen verrichten. Om al deze maatregelen uit te voeren, heb je een veelvoud nodig van de huidige middelen die voor studentenbegeleiding zijn voorzien. De academische overheid heeft inderdaad een ondersteuning van twintig miljoen beloofd, maar men zal natuurlijk moeten kijken wat dit op het terrein geeft. Veel mensen kijken met belangstelling uit naar de manier waarop die miljoenen zullen verdeeld worden. Het is duidelijk dat alle voorstellen die nu voorliggen een extra inspanning vragen, ook inzake bijkomende middelen.”

Wim Raeymaekers

Eerste belangrijk punt in het systeem van studietoetsen is dat er voor elk opleidingsonderdeel, dus zowel voor vakken in het eerste als in het tweede semester, toetsen worden georganiseerd. Deze studietoetsen kunnen verschillende vormen aannemen, gaande van het ter beschikking stellen van vragen met modeloplossingen tot het organiseren van studietoetsen die representatief zijn voor het eigenlijke examen. De Werkgroep Studiebegeleiding benadrukt het belang van deze laatste vorm van studietoetsen. Bij dergelijke representatieve studietoetsen worden de studenten niet alleen geconfronteerd met de vorm waarin het eksa-

“Om al deze maatregelen uit te voeren, heb je een veelvoud nodig van de huidige middelen die voor studentenbegeleiding zijn voorzien”

men zal plaatsvinden, maar moeten ze ook tegen een bepaald moment een aanzienlijke hoeveelheid leerstof verwerkt hebben, zodat ze ook een zekere studiedruk ervaren. Het doel van deze representatieve studietoetsen is de studenten de gelegenheid te geven om kennis te maken met de eigenlijke examens.

De representativiteit kan echter niet altijd op alle vlakken maximaal bereikt wor-

kollektief toetsingsmoment. Kruciaal is dat we ons telkens afvragen op welke manier studenten een voldoende realistisch beeld kunnen krijgen van de exameneis, zowel in januari als in juli”.

Het is de taak van de Permanente Onderwijs Commissie (POK) om vóór het begin van elk semester na te gaan welke studietoetsen voor elk opleidingsonderdeel nodig zijn. De idee hierachter is dat de mensen op de werkvloer het best geplaatst zijn om te bepalen wat de noden van eerstejaarstudenten zijn. Dat de verantwoordelijkheid bij de POK ligt, draait overigens voordelig

uit voor de studenten omdat zij in dit orgaan

goed vertegenwoordigd zijn. Sluitstuk van het studie-

toetsensysteem vormt de verplichting tot feedback. Deze kan verschillende vormen aannemen, gaande van kollektieve verbetering tot individuele bespreking. De werkgroep benadrukt dat in ieder geval voor de representatieve studietoetsen een geïndividualiseerde feedback mogelijk moet zijn.

In haar advies aan de Akademische

Gezocht voor biologische fraude: HIV

Toen in 1981 in de Verenigde Staten de eerste gevallen van het Aquired Immunodeficiency Syndrome (aids) werden genoteerd, stond de wetenschappelijke wereld voor een groot raadsel. De voorbije twintig jaar werd de verwekker van de ziekteverschijnselen, het Humaan Immunodeficientie Virus (HIV), intensief bestudeerd. Alhoewel de oplossing nog niet nabij is, is men er ondertussen wel achtergekomen hoe het beestje werkt, waar het vandaan komt en vooral waarom het zo moeilijk te bestrijden is.

Ongeveer tegelijk werd in New York en California in 1981 melding gemaakt van een aantal sterfgevallen die een reeks merkwaardige overeenkomsten vertoonden. Alle patiënten waren intraveneuze druggebruiker en/of homoseksueel. Door gebreken in hun immuunsysteem bezweken ze aan banale infecties. Eerst bracht men de ziekte in verband met onder andere poppers, een drug die vaak gebruikt werd in homomilieus. Tot in 1983 een virus aan de basis van de ziekte bleek te liggen. In 1985 ontdekten wetenschappers een tweede variant van het virus: HIV-2. Waar HIV-1 wereldwijd verspreid is, komt deze tweede variant voornamelijk in westelijk Afrika voor.

Wat HIV zo bijzonder maakt, is dat het om een retrovirus gaat. Dat retro-aspekt staat voor het doorbreken van een belangrijk biologisch paradigma: het eenrichtings-

verkeer van DNA naar RNA. DNA is de bibliotheek van genetische informatie van een organisme, RNA is een kopie uit deze bibliotheek. Zoals in iedere bibliotheek mag deze enkel geraadpleegd worden en mag er niets aan de inhoud veranderd worden. HIV overtreedt deze spelregel. Het brengt een kopie — het RNA — van zijn eigen genetisch materiaal binnen en voegt het in een willekeurig boek van de bib. Om deze fraude nog wat meer in de ver te zetten, kiest het virus juist die lichaamcellen uit die bedoeld zijn om een infectie te bestrijden, namelijk die van het immuunsysteem. De combinatie van die twee venijnige eigenschappen maakt dat het lichaam

(foto archief)

vanaf het moment van infectie aan een langdurige maar hopeloze strijd begint om het virus te overwinnen.

Soortgelijke retrovirussen werden vroeger al opgemerkt bij apen. Omdat de gelijkenissen zo markant zijn, staat het kwasi vast dat het HIV oorspronkelijk afkomstig is van de apenvariant. Hoewel deze variant op ongeveer dezelfde manier werkzaam is als de menselijke variant, werden bij apen nog geen echte ziekteverschijnselen waargenomen. De aap is een gastheer van het virus. Recent onderzoek — onder andere in Leuven aan het Rega-instituut — ging na wanneer deze overgang tussen aap en mens zou hebben plaatsgevonden. Omstreeks de jaren dertig zou het virus een zevental keer van de sjimpanzee naar de mens zijn overgesprongen. In de periode tussen 1930 en 1981 zou het virus zich in de mens hebben schuilgehouden en verworden zijn tot de dodelijke variant van nu. Er zijn tal van hypothesen die deze infectie over de speciesgrenzen heen pogen te verklaren. Meestal denkt men hierbij aan veeteelt, jacht en riten waarbij dierlijk bloed in contact komt met de mens.

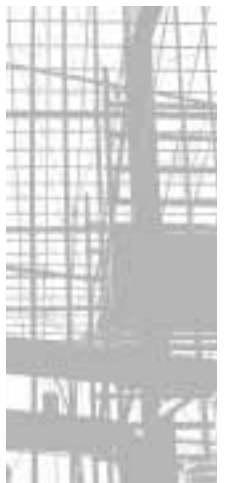

COCKTAIL

Twintig jaar onderzoek naar een geneesmiddel voor HIV of aids heeft nog geen echte oplossing kunnen brengen en de vraag blijft of er ooit een komt. Eind jaren tachtig kwamen de eerste antivirale middelen op de markt. Dat zijn geneesmiddelen die de opgang van het virus in de mens vertragen maar niet stoppen — daarom worden ze ook remmers genoemd. Drie klassen middelen zijn momenteel op de markt. Ze werken in op verschillende momenten in de virale levenscyclus. Waar vroeger gekozen werd om slechts één middel toe te dienen, is men nu overgestapt op cocktails van remmers. Monotherapieën hebben namelijk het nadeel snel resistentie te kweken. De antivirale stof doodt alle virussen die er vatbaar voor zijn. Is er echter één niet vatbaar voor therapie, dan kan die een resem nakomelingen geven die eveneens resistent zijn. Meerdere middelen, gekombineerd in een cocktail, bestrijden het virus op meerdere fronten tegelijk en kunnen de

ziekte jarenlang uitstellen. Van uitstel komt echter geen afstel want de boosdoener kan door zijn hoge mutatiefrekwentie steeds opnieuw resistent worden. Een groot nadeel van deze geneesmiddelen is het feit dat ze zeer duur zijn en in ontwikkelingslanden, waar het aidsprobleem het grootst is, nauwelijks voor handen zijn.

Immunisatie lijkt de enige oplossing, maar het zal nog minstens een tiental jaren duren vooraleer een vaccin op de markt is. Vaccinatie traint het menselijk immuunsysteem om snel en effectief op een infectie te reageren. Vaak is het beste vaccin de ziekteverwekker zelf maar bij HIV staat het lichaam machteloos en moet men dus verder zoeken. Enkele gevallen van natuurlijke HIV-immuniteit leken hoopgevend. Een aantal Keniaanse prostituees, die jaren blootgesteld waren aan het virus, vertoonden nog steeds geen tekenen van infectie. Later bleek echter dat deze gevallen niet terug te brengen waren op echte immuniteit.

KLUWEN

Omdat alle gekende principes om ziektes te bestrijden stilaan uitgeput lijken, gaan verschillende onderzoekcentra op zoek met nieuwe methodes en ideeën. Zo wordt er nu veel hoop gehecht aan recente ontwikkelingen in DNA-vaccinatie. Klassieke vaccinatie maakt gebruik van dode of verzwakte virussen of van viruspartikels. De nieuwe vorm van immunisatie bestaat erin genetische informatie — afkomstig van HIV — toe te dienen aan het lichaam. Er wordt ook naarstig verder gezocht om het kluwen van het menselijk immuunsysteem bloot te leggen en zo een wondermiddel te vinden.

Het aidsprobleem in het Westen is van een gans andere aard dan dat in de ontwikkelingslanden. In de speurtocht naar een oplossing is die tweesplitsing ook duidelijk. Grote farmaceutische firma's en patentjagende universiteiten zijn eerder geneigd een snelle oplossing voor het Westen aan te bieden. De prijs en verspreiding van zulke oplossing zal meestal maken dat deze voor het Zuiden niet haalbaar is, al is het probleem daar akuter.

Luk Vandenberghe

LUDIT - PC-SHOP

NOTEBOOK - PROMOTIE - enkel voor studenten -

**Celeron 600MHz
TOSHIBA/Satellite 1710CDS/64MB RAM/6GB HD/4MB
VRAM/128KB cache/12.1" DSTN ***

Integr.: FDD + CD-ROM x24/ Stereo Sound System/Speakers/USB
Exp.: 2x PC Card (Cardbus)
Pointing device: AccuPoint
Modem: internal 56K
Windows Millenium NL
MS Office 2000 Pro NL (Word, Excel, PowerPoint, Access and Publish)
Battery: Enhanced Ni-MH
Weight: 3.2 kg

* "passive" matrix display

61.000,-

**Huurkost (PC-Verhuur - 1670): 2.200,- /maand
(met afkoopmogelijkheid)**

**Celeron 650MHz
TOSHIBA/Satellite 1730CDT/64MB RAM/6GB HD/4MB
VRAM/128KB cache/12.1" TFT ****

Integr.: FDD + CD-ROM x24/Stereo Sound System/Speakers/USB
Exp.: 2x PC Card (Cardbus)
Pointing device: AccuPoint
Modem: internal 56K
Windows Millenium NL
MS Office 2000 Pro NL (Word, Excel, PowerPoint, Access and Publish)
Battery: Enhanced Ni-MH
Weight: 3.2 kg

** "active" matrix display

72.000,-

Prijzen BTW incl.

Bestellen kan U per fax (016/32 29 59) of met E-Mail (met vermelding van studenteninschrijvingsnummer): PC-SHOP@cc.kuleuven.ac.be

Prijswijzigingen zijn mogelijk zonder voorafgaande verwittiging.

Info PC-Shop: tel. 016/32 22 01
p/a: LUDIT de Croylaan 52A

3001 HEVERLEE

3 jaar waarborg: Carry-In

Seksualiteit en aids moeten meer bespreekbaar worden

Op het Afrikaanse continent zijn momenteel meer dan twintig miljoen mensen besmet met het HIV-virus. Vooral jonge vrouwen lopen een groot risico. Veel heeft te maken met socio-kulturele patronen, maar ook de economische situatie van Afrika speelt een grote rol. Organisaties als de Verenigde Naties (VN) ijveren al jaren voor meer aandacht en middelen en zetten ondertussen grootschalige sensibiliseringskampagnes op.

Over de hele wereld leven op dit moment 36,1 miljoen mensen met HIV of Aids. Zeker drie miljoen van hen heeft minder dan een jaar te leven. Meer dan zestig procent van de HIV/aids-slachtoffers zijn afkomstig uit Afrika. Dit continent is een heel heterogeen gebied wat betreft de verspreiding van Aids en HIV. Het noorden van Afrika heeft de laagste besmettingsgraad. Het ergst getroffen zijn de landen ten zuiden van de Sahara, maar ook daar zijn er grote verschillen. In een land als Senegal is het slachtofferpercentage nooit hoger geweest dan twee procent, terwijl in Zuid-Afrika bijna één op vijf mensen besmet is met het virus. Wanneer we deze cijfers ver-

De redenen waarom Afrikaanse vrouwen een hoger risico lopen om besmet te raken zijn velerlei. In de eerste plaats zijn vrouwen biologisch meer vatbaar omdat de transmissie van het HIV-virus gemakkelijker verloopt van man naar vrouw dan omgekeerd. Socio-kulturele factoren spelen tevens een significante rol. Het bewijzen van zijn viriliteit is voor de Afrikaanse man zeer belangrijk en hij heeft dan ook gemiddeld meer seksuele partners en buitenechtelijke seksuele contacten. Door zulk risikogedrag zijn mannen mede verantwoordelijk voor de hoge besmettingsgraad bij vrouwen. Toch mag de verantwoordelijkheid niet alleen bij de mannen zelf gelegd worden. Veel heeft immers te maken met het bredere sociaal perspectief waarin veel Afrikaanse volkeren nog steeds leven. Geloofsovertuigingen, gender-relaties, eeuwenoude gebruiken en overtuigingen en sociale verwachtingen zullen allemaal een rol spelen met betrekking tot het risikogedrag van mannen. De zwakke socio-economische positie van de Afrikaanse vrouw zorgt er bovendien voor dat zij vaak het gebruik van condooms niet kan afdwingen.

Opvallend is dat in Afrika vooral jonge vrouwen een zeer groot risico lopen om besmet te raken met het HIV-virus. Onderzoek in verschillende Afrikaanse steden heeft aangetoond dat de hoogste besmettingsratio bij meisjes in de leeftijdscategorie van vijftien tot negentien jaar ligt. Deze ratio is gemiddeld vier maal hoger dan bij hun mannelijke leeftijdsgenoten. Het onderzoek wees uit dat er een correlatie bestaat tussen een verhoogd risico op HIV en relaties met oudere mannen. Voor oudere mannen is seks met jonge meisjes een bewijs van hun viriliteit. Bovendien zien ze dit ook als een minimalisering van het risico op besmetting. Dat zij — die meer kans hebben om reeds besmet te zijn — het leven van deze meisjes in gevaar brengen, lijkt aan veel mannen voorbij te gaan. Veel jonge meisjes raken op deze manier reeds bij hun eerste seksuele contacten besmet.

Jonge vrouwen zijn zelf vaak weinig of niet op de hoogte van de risico's die ze lopen: voorlichting en relationele vorming voor jongeren is in vele Afrikaanse landen onbestaande. De weinige informatie die jongeren hebben komt van hun *peers*, die vaak evenmin betrouwbare informatie hebben. Bovendien is er geen specifieke gezondheidszorg voor jongeren. Op die manier kijkt men vaak over deze bevolkingsgroep heen.

Niet alleen de sensibilisering is een manifest probleem in Afrika. De medicijnencocktails die in het westen gebruikt worden om het leven van een met HIV besmette persoon te rekken, zijn veel te duur voor landen waar de bevolking zich meer zorgen maakt over een fatsoenlijke maaltijd iedere dag. Daarom ziet de VN zich genoodzaakt om haar campagnes vooral op preventie en

voorlichting te richten. Ze mikt hierbij op drie concrete aandachtspunten.

Ten eerste wil men seksualiteit en aids meer bespreekbaar maken. In het huidige klimaat wordt teveel nadruk gelegd op de mannelijke 'prestaties'. Mannen moeten leren meer te praten over hun seksuele behoeften met hun partner, en dit in een open sfeer. De mite van de mannelijke superioriteit moet ruim baan kunnen maken voor een groter verantwoordelijkheidsgevoel. Mannen kunnen niet zomaar hun (seksuele) zin doen, louter en alleen op basis van hun geslacht. Het is natuurlijk niet altijd even eenvoudig om kulturele gewoontes te veranderen. Daarom is een open sfeer ook zo belangrijk. Mannen hebben geen enkel probleem met praten over seksualiteit wanneer ze het gevoel hebben dat ze dit kunnen doen zonder in hun eer geraakt te zijn.

Een tweede zeer belangrijk doel is het aanvaardbaar en bespreekbaar maken van homoseksualiteit, wat in veel landen nog steeds een groot taboe is. Sommige regeringen weigeren te erkennen dat in hun land zoiets als homoseksualiteit bestaat en zorgen ook niet voor adequate preventie. Er bestaat ook weinig tot geen sifermateriaal dat de transmissie van HIV bij homoseksuelen weergeeft. Noch-

tans is deze transmissie bij anale penetratie bijzonder risikovol. Het is dan ook aangewezen steeds een condoom te gebruiken. Vanwege de sociale intolerantie hebben veel homoseksuele koppels klandestiene of zeer vluchtige relaties, wat vanzelfsprekend een groot risico met zich meebrengt.

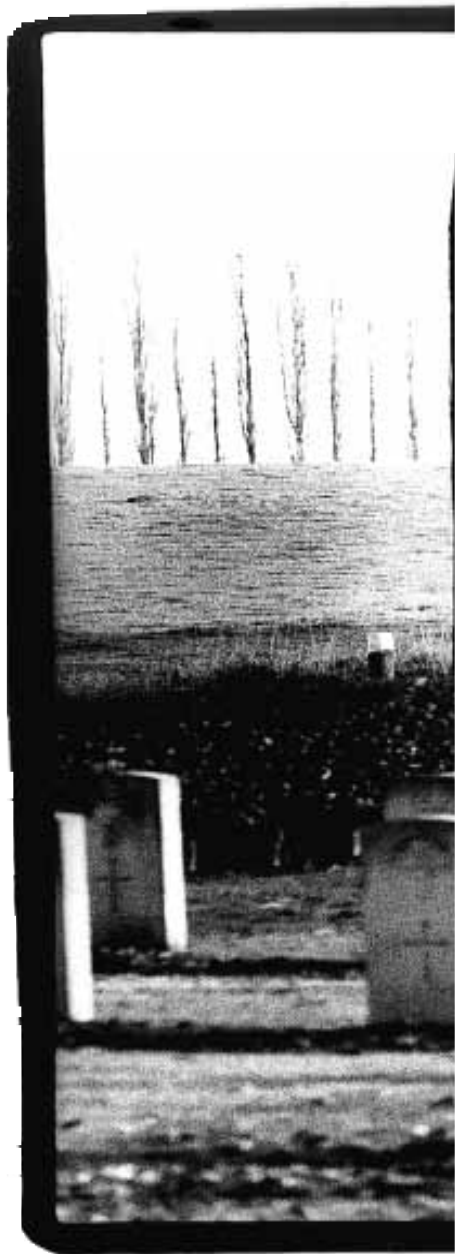
Een derde groot aandachtspunt is het aanbieden van programma's die beantwoorden aan de behoeften die mannen en vrouwen hebben ten aanzien van HIV- en aidsvoorlichting. Wanneer men de onderwerpen eenmaal uit de taboesfeer heeft gehaald, zijn de mogelijkheden vrijwel oneindig. Leerkrachten en ouders kunnen de jongere generaties sensibiliseren, volwassenen kunnen bij elkaar komen om te praten over hun ervaringen, ook beroemdheden kunnen de mensen voorlichten en zo een nuttig rolmodel zijn.

Ondertussen lijkt Oeganda al op de goede weg te zijn. Het land is er door intensieve preventiekam-

pagnes in geslaagd haar percentage van aids-slachtoffers terug te brengen van veertien naar acht procent van de bevolking. President Museveni maakte reeds in het begin van jaren negentig aids tot zijn belangrijkste agendapunt. Zesenzestig procent van de totale kosten van de gezondheidszorg ging naar intensieve aidspreventie. Dit heeft nu duidelijk zijn vruchten afgeworpen.

Toch lijkt het einde van de aidsepidemie in Afrika nog niet in zicht. Bovendien is aids in Afrika meer dan alleen maar een gezondheidsprobleem: het heeft verregaande gevolgen voor voor de hele maatschappij. In ontwikkelingslanden lijkt de bevolkingstructuur meestal op een piramide: heel veel jonge mensen aan de basis, aan

de top weinig ouderen. Omdat aids vooral de jonge Afrikaanse bevolking treft, slinkt deze basis zienderogen. Dit heeft grote gevolgen voor de sociale structuren. Het inkomen van een gezin dat getroffen wordt door aids, daalt spectaculair. Daardoor moeten vele kinderen de school verlaten om voor een extra inkomen te zorgen, wat dan weer leidt tot een serieuze reductie van de toekomstkansen van dat kind. Aids veroorzaakt ook een opleidingsprobleem: door de vele sterfgevallen onder jonge mensen dreigt er een tekort aan leraren. Ook het aantal weeskinderen neemt zienderogen toe. Meer dan dertien miljoen kinderen verloren op dit moment één of beide ouders ten gevolge van aids. Er zijn onvoldoende opvangmogelijkheden, waardoor heel wat kinderen aan hun lot worden overgelaten en zo een gemakkelijke prooi vormen voor uitbuiting en mishandeling. Tot slot staat de gezondheidssector zwaar onder druk door de vele aidspatiënten. In sommige Afrikaanse ziekenhuizen nemen ze meer dan de helft van de bedden in beslag. Bovendien vergt de behandeling van een aidspatiënt zeer veel aandacht, waardoor er een tekort aan medisch personeel ontstaat voor de behandeling van andere zieken.

Voor oudere mannen is seks met jonge meisjes een bewijs van hun viriliteit

(foto archief)

gelijken met België, staat ons land er met zijn 0,15 procent nog relatief goed voor.

Opvallend hierbij is dat in het westen de verspreiding van HIV en aids meer bij homoseksuelen gebeurt, terwijl in Afrika de besmetting overheersend bij heteroseksuelen plaatsvindt. Ook is er een hoge overdracht van HIV bij moeders die het virus doorgeven aan hun kinderen bij de geboorte. Jaarlijks worden meer dan 600.000 kinderen op deze manier besmet. Hoewel wereldwijd meer mannen dan vrouwen besmet zijn met het HIV-virus, lopen in Afrika vrouwen het hoogste risico om besmet te raken. Voor elke tien mannen worden twaalf tot dertien vrouwen besmet.

Duidelijk is dat de aidsepidemie in Afrika een halt moet worden toegevoerd. Preventie- en voorlichtingskampagnes zijn een eerste stap in de goede richting, maar zullen niet voldoende zijn. Wie goed ingelicht is, heeft daarom niet altijd de keuze om voorzorgsmaatregelen te nemen. De armste bevolkingslagen zijn op dit moment nog steeds diegenen die het grootste risico lopen om besmet te raken met het HIV-virus. Ook daar ligt een belangrijk — zo niet hét belangrijkste — aspect van de bestrijding van de epidemie die Afrika op dit moment verwoest.

Annelies Baudonck

PSYCHOLOGISCHE ANALYSE VAN DE OPGANG VAN HET VLAAMS BLOK

De racist in elk van ons

Fet Vlaams Blok spreekt klare taal. Migranten zijn volgens hen verantwoordelijk voor een groot deel van wat er in ons Belgenlandje misgaat. De overige politieke partijen voelden het electoraal opportune karakter van deze redenering aan hun verkiezingsuitslag. De toename van Blokkiezers bij elke verkiezing doet velen de vraag stellen: wat beweegt iemand ertoe om op deze volksnationalistische partij te stemmen?

Het Blok stelt het zelf het liefst voor als een democratische overwinning. Hun kiezers bepaalden weloverwogen dat het Vlaams Blok de partij is die hun overtuigingen het dichtst benadert. Maar is dit wel zo? Vaak heeft stemmen voor een partij eerder te maken met de persoonlijke interpretatie van de kiezer dan met het verkiezingsprogramma *an sich*. Een bijkomende vraag die je je kan stellen bij de Vlaams Blokkiezers is of deze mensen het inderdaad eens zijn met de extreem-rechtse ideologie die de oorsprong vormt van deze partij.

Uit diverse onderzoeken komen de volgende kiesmotieven naar voren. Bijna vijftig procent stemt Blok omwille van hun migrantenstandpunt. Bij twintig procent speelt de teleurstelling over de huidige politieke structuur een rol. Ze vinden dat hun stem hen geen beslissingsmacht geeft en

voelen zich machteloos. Twaalf procent uit via een stem voor het Blok zijn protest tegen de gevestigde politieke partijen. Vooral politieke omkopingschandalen zoals het Agusta-schandaal binnen de SP veroorzaakte een omschakeling van SP-kiezers naar het Blok. Acht procent geeft aan dat deze partij voor hen politieke vernieuwing inhoudt. Slechts vijf tot tien procent van het kiespubliek van het Vlaams Blok is gewonnen voor de extreem-rechtse standpunten. Het extreem-rechtse gedachtegoed wint dus de minste stemmen. Vandaar misschien dat de partij deze ideologie niet meer volmondig belijdt.

ALLEDAAGS

Als je kijkt naar de sociale categorieën die voor het Blok stemmen, krijg je een lappendeken van mensen, gaande van laag opgeleiden, hoger technisch opgeleiden en handarbeiders tot jongeren en onkerkelijken. Met onkerkelijken bedoelt men mensen die niet meer deelnemen aan het kerkelijk leven. Hoe kan men deze interpretaties van kiesmotieven koppelen aan categorieën van mensen? Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat vooral de faktor etnocentrisme een rol speelt in het kiesgedrag van de Vlaams Blok-stemmers. Etnocentrisme draait om het voorop plaatsen van mensen met dezelfde etnische origine. Dit etnocentrisme drukt zich uit in een negatieve houding tegenover migranten en in vlaamsnationalisme.

De negatieve houding ten opzichte van migranten stamt niet vanuit een dagelijks contact met migranten. Het zijn dus niet de problemen die men heeft ervaren met migranten die doen stemmen op het Vlaams Blok. Het gaat hierbij eerder om een latent socio-kultureel konflikt dat al dateert van in de jaren zestig. De publieke opinie portretteerde de toenmalige 'gastarbeiders' als mensen met een totaal verschillende cultuur. Nadien kwam de economische crisis en begonnen Vlamingen de migranten ook op de arbeidsmarkt als een bedreiging te zien. België sloot de grenzen voor immigranten. De opkomst van het Vlaams Blok versterkte deze afwijzende houding tegenover vreemdelingen. De samenleving wordt nog steeds gedomineerd door een eerder onzekere houding naar migranten toe. Heel wat mensen die gelijkwaardigheid tot hun waarden rekenen blijken eveneens onderhevig aan dit vage onbehagen wanneer ze in contact komen met migranten. Dit wordt 'alledaags racisme' genoemd.

BLANK-ZWART

De grond voor deze gevoelens ligt volgens sociaal-psychologische theorieën in de wijze waarop mensen hun omgeving ordenen. We vereenvoudigen de veelheid van indrukken die we opdoen door de dingen in te delen in groepen op basis van gelijkheid. Wanneer we iemand leren kennen, klasseren we die persoon op basis van geslacht, leeftijd en ras. We delen onszelf ook in bij een bepaalde groep. De evaluatie van onze groep in vergelijking met andere groepen heeft zijn weerslag op hoe we onszelf beoordelen. We hebben immers veel gemeen met de mensen van onze groep. Iedereen wil dus dat de eigen groep het beter doet dan de andere groepen. Dit mechanisme zie je ook aan het werk bij alledaags racisme. Vraag een blanke te vergelijken tussen zwart en blank en blank wordt positiever beoordeeld. Dit betekent niet dat hij of zij zwart negatiever beoordeelt. De positieve kenmerken van zwart worden minder gezien. De blanke zal blank zal boven zwart plaatsen omdat hij of zij de eigenschappen die als meest positief uit de vergelijking naar voren komen ook in zichzelf terugvindt. Welke groepsindeling we maken is afhankelijk van de situatie. Op een fuif bijvoorbeeld is de indeling man-vrouw erg relevant, terwijl je bij een examen eerder denkt in termen van een goede student of fuifnummer.

MIGRANTEN

Ons ordeningsmechanisme maakt ons dus racisten. We benadelen mensen op grond van verschillen die hen voor ons lid maken van een andere groep dan de onze. Je kan deze situatie bekijken vanuit het perspectief van de betrokken groepen. Nemen we als voorbeeld de verhouding tussen migranten en Belgen. Voor alle duidelijkheid dient er een verschil gemaakt te worden tussen eerste en tweede generatie migranten. Eerste generatie migranten hebben nog sterke banden met hun vroegere land. Ze beoordelen zichzelf nog steeds naar de maatstaven van hun land van herkomst. Tweede generatie migranten hebben hun hele leven in België gewoond. Ze vergelijken zichzelf met andere Belgen. Ze willen deelnemen aan de Belgische samenleving. In hun aanpassingsproces ervaren ze echter sociale barrières. Ze worden minder makkelijk aangenomen voor een job en vinden moeilijk een goede school. Ze horen dus nergens bij. De cultuur van hun ouders is

hen vreemd en de Belgische cultuur waar ze mee zijn opgegroeid wil hen niet erkennen. Sommigen lossen het op door zich extreem te gaan inleven in de cultuur van hun ouders. Dit leidt dan soms tot een fundamentalisering. Anderen stichten een eigen subcultuur en zwerven over de straten.

BELGEN

Hoe kijken de zogenaamde 'etnische' Belgen naar deze diskriminatie? Deze groep Belgen vindt dat ze als gemeenschappelijke kenmerken een kristelijk waardenpatroon en democratisch gedachtegoed hebben. Migranten staan duidelijk voor andere waarden, namelijk de islam en het verknechten van vrouwen. Dit beeld lijkt vandaag wat sterk, maar zo dacht men over 'gastarbeiders' ten tijde van de eerste generatie migranten. Van zodra de 'gastarbeiders' een bedreiging begonnen te vormen voor de welvaart van de 'etnische' Belgen wierpen deze barrières op om hun betere positie te handhaven. Nog steeds hoor je vaak dat migranten wel mogen werken in België, maar als je aan een baas vraagt of hij ze zou aannemen zegt hij van niet. Hoe komt het dat mensen niet de link leggen tussen hun eigen weigerachtigheid en het stereotiepe beeld van de migrant dat ze in het dagelijks leven bevestigd zien?

Belgen stellen zich tolerant op ten opzichte van migranten zolang ze zich maar aanpassen aan de kenmerken van de Belgische bevolking. Pas wanneer er geen verschillen meer zijn tussen Belg en migrant is de integratie geslaagd. Maar de groep van Belgen waar men zich op baseert is verre van homogeen. Er bestaan ondemokratische Belgen, onkerkelijke Belgen. De fout die in deze redenering zit is net dat iemand die erin slaagt zich de kenmerken van 'de Belg' eigen te maken ophoudt een migrant te zijn. Een aangepaste migrant bestaat dus inderdaad niet. Enkel de negatieve elementen, de herriescoppers en extremisten, blijven migrant.

BLOK

Het Vlaams Blok speelt een belangrijke rol in het versterken van deze foutieve redenering. Ze dankt haar verkiezingswinst voor een groot deel aan haar gesimplificeerd beeld van de werkelijkheid. Ze spreekt van het Vlaamse volk als een eenheid, verbonden door dezelfde kenmerken en verlangens. Zo veegt het Blok alle verschillen binnen Vlaanderen onder de tafel. Spijtig genoeg leerde het Blok andere politieke partijen om te spreken in tegenstellingen. Wanneer de regering een voorstel uit over kindergeld, werkloosheid of kantsarmoede, spreekt de desbetreffende minister over de implicaties die dit voorstel heeft voor migranten. Deze implicaties zijn misschien niet onbelangrijk, maar men rukt het verband migrant-sociale zekerheid uit zijn kontekst. Belgen met dezelfde problematiek worden buiten beschouwing gelaten. Wanneer het daarentegen gaat over buurtwerk en gemeenschapsleven, vergeet de media de initiatieven van migranten te vermelden. Zijn we dus niet allemaal verantwoordelijk voor de opgang van het Blok? Iedereen denkt in termen van anders zijn. Misschien wordt het tijd om dit nivo te overstijgen en te kijken naar de levensvragen die elk van ons zich stelt, zij het nu migrant of Belg.

Kathleen Raskin

EEN FILOSOFISCHE ANALYSE VAN RECHTS STEMGEDRAG

Doek de democratie maar gelijk op

Fr is al heel wat geschreven en gepraat over het succes van extreem-rechtse organisaties in onze samenleving. De konklusies gaan van een oproep om het 'probleem' dood te zwijgen tot rekuiperatiepogingen van rechtse thema's in de hoop zo voor het minste kwaad te kiezen. In filosofische kringen wordt verdacht luid gezwezen. Toegepaste filosofie wordt in sommige academische milieus nog steeds niet voor vol aanzien. Nochtans ontbreekt het in de filosofie niet aan auteurs die ons een hele stap verder kunnen helpen in het zoeken naar het waarom van rechtse tendenzen.

De Franse hedendaagse filosoof Girard vertrekt van de vooronderstelling dat mensen hun verlangens en begeerten vormen via een imiterend proces. Iets in het genre van 'ik wil een auto want mijn buurman heeft er ook een'. Het gaat echter nog verder: eigenlijk zouden we *hetzelfde* object willen hebben als onze buurman, en niet één dat erop lijkt. Kijk maar naar spelende kinderen: al liggen er nog twintig andere auto's, ze zullen in de verste verte niet zo aantrekkelijk zijn als de auto waarmee een ander kind aan het spelen is. Dit gespiegeld imiteren noemt Girard de *mimetische begeerte*.

Deze mimetische begeerte leidt in haar losgeslagen vorm tot een oorlog van allen tegen allen. Wil een samenleving toch nog in staat zijn om als eenheid te reageren, dan zal zij er in moeten slagen het eeuwige konflikt te bezweren. Eén manier om dit te doen is door een persoon aan te duiden die boven alle anderen staat. Deze persoon vormt dan het symbool voor de eenheid van de gemeenschap, die ontstaat doordat iedereen zich onderdanig opstelt ten aanzien van dit symbool. Net door de (h)erkenning neemt dit symbool een transcendent (zijnde niet-empirisch) karakter aan. Het krijgt andere

men, is dan geen punt. De verkiezing is volgens de (heilige) regels verlopen en dus is de uitslag beslistend, los van 'details' als een nuchtere optelsom van alle stemmen in alle staten.

VERHIT

Wat is het equivalent hiervan binnen de democratie? Het transcendente punt is binnen een democratie niet langer een persoon, maar wel een (dubbele) instelling. Kamer en Senaat staan symbool voor beslissingen die ontstaan vanuit de meningen van velen, via vastgelegde rituelen. De beslissing is ook hier transcendent, maar op een heel andere manier: de uiteindelijke beslissing is principieel iets dat niet van iemand afhangt, maar wel van alle aanwezigen samen. Dit geeft het ritueel de nodige irrationaliteit om een alternatief te vormen voor het klassieke hiërarchische punt.

Ook binnen een democratie is een vorm van ontlading en verzoening nodig om de vooropgestelde onderwerping mogelijk te maken. Anders zou een discussie een discussie tussen personen zijn, en dus eeuwig kunnen doorgaan. Mits een dergelijke rituele verzoening blijkt dat de discussiepartners een bepaalde rol spelen, dat zij op noodzakelijke wijze in het ritueel de maatschappelijke tegenstellingen vertegenwoordigen. Eens echter de beslissing genomen is, vallen ze uit hun rol, en zijn ze weer gewone burgers met eigen meningen. Het heilige aspect van het discussie- en stemmingsritueel maakt het mogelijk dat mensen, hoe verhit de discussie binnenskamers ook was, nadien kunnen buitenkomen zonder wat allemaal gezegd werd persoonlijk te nemen.

PRIVEEZWEMBAD

Men kan zich terecht de vraag stellen of er niet een groot probleem ontstaat wanneer de samenleving in haar verankeringspunt deze verzoening niet meer kan herkennen, omwille van het beeld van politiek dat de media ons voorschotelen: een konstant gebakkelei, een konstante onenigheid. Indien dit het enige beeld is dat de gemiddelde burger te zien krijgt, is de konklusie snel gemaakt dat het eenheidsymbool ten gronde niet één is. In het politieke bedrijf gaat het niet louter om een discussie *an sich*. Telkens weer wordt in zo'n discussie de oorlog van de belangen uitgebeeld. Dit proces moet echter ook stoppen en dit kan enkel wanneer de spelers uit hun rol vallen en daarmee de rituele onderdanigheid aan de Beslissing bevestigen. Wanneer politici echter in hun priveezwembad geïnterviewd worden over politiek, worden zij als *mens* en niet als vertegenwoordiger gezien. Ook het eeuwige natrappen van de verliezers na een stemming gaat lijnrecht in tegen deze verzoeningsnood. Te weinig hebben politici begrepen dat dit beangstigend is, dat mensen niet begrijpen wat de inzet is van de discussie

(foto Jeroen Op de Beeck)

en dus per definitie politiek niet kunnen begrijpen. Wie is er geïnteresseerd in een bende ruziënde politici, die meestal in een vlaag van irrationele veralgemening gelijk ook van corruptie verdacht worden? De waarheid van het succes van extreem-rechts is misschien wel dat de democratie als staatsvorm te moeilijk is, door haar abstracte en onvatbare karakter.

Een samenleving die voor zichzelf geen manier ziet om zich te herkennen in de eenheidsvormende instelling, zal deze gang van zaken niet blijven dulden. Zij brengt de eenheid van de gemeenschap in gevaar. Girard wijst ons ook op dit verschijnsel en stelt ook een oplossing voor onder de vorm van het *zondebokmechanisme*.

Dit mechanisme treedt in actie wanneer de klassieke kanaliseringvormen van de mimetische begeerte, zoals politiek of religie, onvoldoende blijken of geheel in onbruik zijn geraakt. Zoals al eerder aangevoerd voldoet ons politieke model niet.

De waarheid van het succes van extreem-rechts is misschien wel dat de democratie als staatsvorm te moeilijk is

Daarnaast is ook religie, als eksterne 'insteller' van taboes, zelf een taboe geworden. Of eksakter geformuleerd: het taboe van de mimetische begeerte leeft nog steeds in onze cultuur, onder de vorm van verstenende kristelijke waarden. De rituelen die deze

kanalisering aktiveerden en zin gaven, zijn echter verdwenen. Zo zit de moderne mens meer dan eens opgezadeld met een vervelend geweten dat met het vingertje zwaait telkens de mimetische begeerte opduikt, maar tegelijkertijd kan niemand nog een goede reden aangeven om niet zomaar te doen wat je zou willen doen, ook al is dat in het nadeel van anderen. Verder dan 'zoiets doe je niet' of 'dat is onmenselijk' geraken we niet meer.

De spanning tussen voelen en willen die hieruit voortvloeit, zet volgens Girard een speciaal soort noodklep open. Men gaat op zoek naar een schuldige, die dan gelijk de oorzaak is van alles wat misloopt. Deze schuldige moet echter aan specifieke kenmerken voldoen, aangezien niet iedereen even geschikt is om agressie 'verdiend te hebben'. Zo'n zondebok moet iemand zijn die *vreemd* is, en die zo als oorzaak van de teloor gegane eenheid kan gezien worden. Zijn binnendringen in de gemeenschap is een bedreiging van het eigene, dat sedert zijn komst onder druk zou gezet zijn. Daarnaast moet de zondebok noodzakelijkerwijze ook gelijkend zijn: hij moet als bedreigend ervaren worden, als iemand die uit is op wat wij hebben. De vreemde is de indringer die zijn mimetische begeerte op ons tracht bot te vieren — iets wat niet ongestraft mag gebeuren. Zo zou je deze houding kunnen interpreteren als een projectie van de eigen frustraties op de Andere.

Dit zondebokmechanisme werkt niet alleen op individueel nivo als kanalisering van agressie, maar ook interindividueel als eenheidsvormende handeling. Aangezien het gezwel dat voor de verbroekeling verantwoordelijk is in een gemeenschappelijk handelen verwijderd wordt, is iedereen even schuldig en is de hele gemeenschap wel verplicht zich hierin te herkennen. Wie dit niet doet, is dan gelijk verbannen naar het kamp van de meeheuler, in moderne termen het staatsgevaarlijke individu.

ONVEILIG

Dezelfde angst die het zondebokmechanisme in gang zet, verhindert evenwel het herstel na de uitdrijving van het vreemde. Zonder herstel van het taboe op de mimetische begeerte, blijft de angst om hier zelf het slachtoffer van te zijn, voortduren. Het wordt al helemaal problematisch wanneer de onderliggende angst fout geduid wordt. Het onveiligheidsgevoel waar zo vaak naar verwezen wordt door tal van politieke partijen zou wel eens ten gronde om een metafysische angst kunnen gaan: de angst om in het eigen bestaan bedreigd te zijn, een angst die niet echt gaat over een concrete bedreiging dan wel over een miskennis van menselijke nood aan rituelen en taboes. Dit onveiligheidsgevoel aangrijpen als ekskuus voor repressief gedrag draait enkel om het aanwakkeren van een agressie waar vele mensen al geen blijf mee weten. Een kanalisering in de richting van structurele oplossingen wordt zo enkel geblokkeerd. De enige uitweg die daarom opportuun lijkt, is het uitwerken van een nieuw samenlevingsproject waarin mensen zich kunnen herkennen. Mogelijk stemmen mensen net daarom op Agalev, in een poging om de spiraal van geweld — op mensen en dieren — te doorbreken.

Greetje Karels

(foto Jeroen Op de Beeck)

eigenschappen toegemeten dan de eigenschappen die eigen zijn aan de natuurlijke persoon die deze rol vervult. Belangrijk is niet de persoon die achter de functie schuilgaat, maar wel de 'ambtelijke mantel' die hem bekleedt. Het klassieke beeld van de raad der wijzen, zijnde de stamoudsten, is hier een mooi voorbeeld van. Een ander voorbeeld zijn de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Het ritueel ter aanduiding van deze primus inter pares is zeer belangrijk: er mag geen discussie zijn over het ritueel, want dan is het ritueel bedreigd in haar sakrale eigenheid. Een president die verkozen wordt met een lager aantal stem-

GROEI EN PROFESSIONALISERING VAN HET VLAAMS BLOK

Het beste reclameburo van het land

In twee decennia tijd evolueerde het Vlaams Blok van een marginaal vrijwilligersklubje tot een hypergestructureerde politieke partij. De twee fundamentele pijlers hierbij waren een structuur die verregaande controle op de leden toelaat en een goed uitgebouwde propagandamachine. Dat in de propaganda wel eens een loopje wordt genomen met de waarheid die het eigenlijke programma voorschrijft, is voor de Blokkers van minder belang.

Bij haar oprichting in 1977 is het Vlaams Blok, toen nog Vlaams Nationale Partij, voornamelijk een vrijwilligerspartij. Tien jaar later, op 30 januari 1988, richt het Vlaams Blok een bezinningskonklaaf in over de toekomstige organisatie van de partij. Op dat moment maakte de partij immers een sterke elektorale groei waar en was er nood aan een verbetering van de tot dan toe

initiatieven om haar partij-organen te professionaliseren en uit te breiden.

Vanaf dan zet de partij er stevig de pas in. Tijdens de wervingkampagnes verspreidt het Blok honderdduizenden pamfletten en bij geen enkele plaatselijke activiteit ontbreekt een propagandastand. Door de enorme propaganda poogt het Vlaams Blok de persboycot te doorbreken en de kiezers rechtstreeks aan te spreken. Deze strategie blijkt succes te hebben: bij de parlementsverkiezingen van 1991 stijgt het kiezersaantal met bijna driehonderdduizend stemmen. Nieuwe organen worden in het leven geroepen, waaronder de Vereniging van Vlaams Blok Mandatarissen (VVBM) en de vzw Vlaamse Concentratie. De opmars van het Vlaams Blok is begonnen.

Het Vlaams Blok integreert verschillende organisaties in zijn structuur. Aan de top staan de partijraad en het partijbestuur. De partijraad is het hoogste beleidsorgaan: het bepaalt de algemene partijkoers en de thema's van congressen en kaderdagen. Het

partijbestuur vult de algemene lijnen concreet in en vormt hierdoor het feitelijke machtcentrum van het Vlaams Blok. Zij bepalen de standpunten, verspreiden persmededelingen, organiseren nationale konferenties, en controleren de dagelijkse werking.

De partijmandatarissen verenigen zich sinds 1988 in de Vereniging van Vlaams Blok Mandatarissen. Het gaat hier zowel om de verkozen mandatarissen als om de mandatarissen in controle- en adviesorganen. De vereniging volgt de werkzaamheden van de mandatarissen en verleent hen hierbij bijstand. De mandatarissen zijn verplicht om via de VVBM verslag over hun activiteiten uit te brengen aan de partijleiding.

Een speciaal geval onder de organisaties van het Vlaams Blok is de Kring voor Onderzoek naar Socialistische en Marxistische — later Multiculturele — Ondernijning van Onze Samenleving ofte Kosmos. Kosmos werd opgericht in de jaren tachtig onder de drijvende kracht

van Luk Dieudonné en vormde de inlichtingendienst van het Vlaams Blok. De dienst verzamelde informatie over tientallen organisaties en honderden individuen, met als doel 'links' in kaart te brengen. Om dit doel te bereiken, schrokken de leden van Kosmos er niet voor terug om spionage- en infiltratietechnieken te hanteren.

Vanaf 1984 leverde Kosmos een vaste rubriek in het maandblad van het Vlaams Blok: Open Dossier. In 1998 doekte het Blok de organisatie op naar aanleiding van een onderzoek dat de Kommissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levensfeer naar Kosmos voerde. Omdat men de gerechtelijke vervolging van medewerkers wilde voorkomen, kondigde Dieudonné het einde van de organisatie aan. De Nederlandse tak van Kosmos, de Kring voor Onderzoek naar Linkse Ondernijning (Kolom) bleef echter verder werken.

Binnen de uitgebouwde partijstructuur kwam er ook al snel aandacht voor de jongeren met de oprichting van de Vlaams Blok Jongeren (VBJ). Hier stoomt de partij zijn nieuwe generatie klaar. De rekrutering gebeurt vooral onder studenten en scholieren. De VBJ hebben geen apart programma, maar volgen het partijprogramma waarin ze hun eigen klemtonen leggen, vooral dan op de specifieke jongerenproblemen zoals drugs en onderwijs. VBJ publiceert een eigen tijdschrift en organiseert zelf een aantal activiteiten.

ZWIJGEN

De Dienst Propaganda vormt binnen de partij een belangrijk orgaan. De dienst verspreidt de publikaties van het Vlaams Blok en beslist over de aard van de propagandamiddelen. De dienst werkte overigens een gedragskode uit waarin de propagandisten worden aangemaand om zich in het bijzijn van wetsdienaars steeds beleefd te gedragen, op kafee te zwijgen over interne kwesties en zich niet te bezatten op openbare activiteiten. Diegenen die bovendien propagandist worden om enkel te doen wat ze graag doen en hun neus ophalen voor het vuile werk zitten niet op hun plaats bij de Dienst Propaganda.

Propaganda vormt dus een zeer belangrijk onderdeel van de strategie van het Vlaams Blok en wordt ten volle aangewend. Wanneer men trouwens het programma dat intern sirkuleert naast de propaganda legt die naar buiten toe wordt gevoerd, zijn er vaak belangrijke verschillen te vinden. De propaganda heeft het voornamelijk over de rechten van de Vlamingen, maar zwijgt daarbij over de plichten die daar volgens het Vlaams Blok bijhoren. Deze plichten worden wel aangekaart in het programma.

Het Vlaams Blok geeft geen volledig beeld aan de kiezer. Hij die niet verder kijkt dan zijn neus lang is en alleen maar oog heeft voor de gekleurde slogans, kent maar de helft van het programma van de partij. Toch tonen de verkiezingsuitslagen keer op keer aan dat de gevoerde propaganda wel degelijk effectief is. Het gebruik van veilige Vlaamse en volkse slogans en in het oog springende foto's legt het Vlaams Blok geen windeieren. Gerolf Annemans stelde hierover ooit het volgende: "Zeker, er bestaat een groot verschil tussen ons programma en onze propaganda. Maar ik zeg altijd: rechts heeft één ding voor op links, rechts heeft gevoel voor humor." Dit 'humoristisch' effect tracht het Vlaams Blok te bereiken door gebruik te maken van een uitgebreid gamma aan reclamestunts.

BEVRIJDEN

Als je de Vlaams Blok-kampagnes even van dichterbij bekijkt, springt de diversiteit van het aangeboden reclamemateriaal meteen in het oog. Er wordt niet alleen gebruik gemaakt van opvallende reclame-affiches en brieven aan de kiezer, maar ook van cartoons en zelfs originele knutselwerkjes. Zo vinden we tussen de propagandapost van oktober zelfs een kartonnen vijf-voor-twaalfklok terug waar verschillende kandidaten tevoorschijn kunnen worden getoverd door een simpele draai naar rechts. Het Vlaams Blok weet zo op vele verschillende manieren de aandacht van zijn kiezerspubliek te trekken.

Niet alleen diversiteit is een belangrijk punt in de reclamestrategie van het Vlaams Blok, ook de plaatsgebondenheid van de reclame speelt een belangrijke rol. Slogans van het Blok zijn bijvoorbeeld niet uniform over heel België. In oktober vonden we bij de foto van het lachende blonde jongetje met opgestoken hand een andere slogan naargelang de plaats in Vlaanderen waar de affiche verscheen. In Mechelen titelde de affiche: 'Mechelen bevrijden', in Antwerpen verscheen 'Ander en Beter' en in Leuven vond je de slogan 'Thuis zijn'. Het valt op dat het Blok voor steden met een hoge migrantenconcentratie duidelijk kiest voor een radicalere formulering van de slagzin. Zo speelt men perfect in op de gevoelens die bij de plaatselijke bevolking aanwezig zijn en slaagt het Vlaams Blok erin om in die steden vele mensen aan te spreken.

Aangezien de reclamestrategie van het Blok zo effectief blijkt, is het misschien niet zo gek voor de andere politieke partijen er een voorbeeld aan te nemen — als dat nu al niet het geval is. Toch kan je je de vraag stellen of het een goede zaak is dat de radicale Vlaams Blok-aanpak mainstream wordt, gezien de manier van reclame voeren ingekapseld zit in de rechtse ideologie van het Blok. Om op deze evolutie een betere en meer kritische blik te werpen is het wachten op de volgende verkiezingsgekte.

Mirthe Lauwers
Helene Tops

(foto Jeroen Op de Beeck)

slechts zwak uitgebouwde partijstructuur. Op het konklaaf stippelen de Blokkers een tweesporenbeleid uit om de partij te consolideren. Men plant grote ledenwervingkampagnes en de stichting van nieuwe afdelingen. Daarnaast neemt de partij een aantal

Vers teatergeweld gezocht

Op 27, 28 en 29 maart 2001 overspoelt Kura — de Kultuurraad der Leuvense Studenten — naar jaarlijkse gewoonte de Leuvense student met een verse portie jong teatergeweld. Het teaterfestival wil een forum bieden aan jonge en nog niet gevestigde teatermakers in een poging om de kloof student-teater te verkleinen.

Op dit moment schuimen een groep entoesiastelingen de Vlaamse podia af om te peilen naar de kunsten van aanstormend teatertalent. Onder het motto 'beter een voorstelling meer dan een voorstelling minder zien' roept Kura iedere levende jonge teaterziel om zijn of haar ding te komen doen. Ben je samen met je buurlingens een surrealistische bewerking van Hamlet aan het uitwerken? Wil je wel eens op de bühne met een zelfgeschreven teatertekst? Alles kan. Contacteer Kura op het nummer 016/23.67.73 en vraag naar Leen Driesen, Inge Pieters of Liesbeth Indeherberge. Of stuur een mailtje naar kura@kura.student.kuleuven.ac.be.

(es)

Fakbarrally

Een lange winteravond en u verveelt zich? Zak af in uw schoenen en trek een fakbar aan, want op woensdag 13 december speelt divers studentikaal talent in de Leuvense fakbars:

21 uur: Pallomine & Flourish, in: Doc's Bar (Medica), Brusselsestraat 246

21.30 uur: Nude, in: D'elixIR (VTK), Tervuursevest 48

21.30 uur: Alias Grey, in: L'Affaire (Pedagogie), Parkstraat 111

21.30 uur: Rumpelstichkin, in: Fakbar Politika, Tiensestraat 55

22 uur: Decamerone, in: Fak Letteren, Blijde Inkomststraat 11

22 uur: Circle, in: De Gelule (Farma), Parkstraat 96

22.30 uur: Yevgueni Solokov, in: Pavlov (Psychologische Kring), Tiensestraat 51

Organisatie: Loko-Kultuurraad.

(lg)

“Mijn lichaam heeft geen statements nodig”

Deze week is het Raimund Hoghe-week in het Stuc. Klapstuk nodigde de Duitse publicist, dramaturg en teatermaker uit om een dansante week in te vullen. Onder het motto *Körper in den Kampf werfen* zet Hoghe het lichaam als uitgangspunt van de dans op het spel, en nodigt collega-kunstenaars uit hetzelfde te doen. In de kleinschaligheid van de produkties wordt de verhouding van dit lichaam tot beweging, verhaal en publiek verkend. Terwijl u dit leest, is de beweging al ingezet. Intussen laten wij de gastheer aan het woord, over de krijtlijnen van zijn eigen werk en die van deze week.

Veto: *Hoe kwam de keuze van de voorstellingen tot stand?*

Raimund Hoghe: «Elk stuk heeft te maken met het overkoepelende thema *Körper in den Kampf werfen*, een sitaat ontleend aan Pasolini. Lichamen in de strijd werpen. Niet als een louter affirmatieve geste - we vechten natuurlijk niet op de bühne - maar wel heel concreet. Er worden geen dansante kunstjes vertoond, geen sport, geen akrobatie, geen virtuositeit van het lichaam. Het is vooral de vorm die ertoe doet. De vorm moet sterk zijn. Het zijn allemaal kleine produkties, zonder veel techniciteit. Dat aspect interesseerde me, zoals dat me ook in mijn eigen werk interesseert. De afwezigheid van technische poespas zorgt ervoor dat de geselecteerde produkties in hoge mate op de uitvoerders terugplooiën, die één voor één sterke dansers of performers zijn. Bij elk van hen kan je spreken van dans-persoonlijkheden, ze zijn ook allen choreografen, in de geselecteerde stukken denken ze hun eigen beweging uit.»

VERTELLEN

Veto: *Zoals uw eigen werk lijkt de gehele selectie te maken te hebben met afwezigheid en verwijzing. Tegelijk is het lichaam heel manifest aanwezig. Hangt dit samen met minimale techniciteit?*

Hoghe: «Ik denk inderdaad dat dit met een reductie van middelen te maken heeft. Die reductie zit trouwens ook in de beweging zelf. In alle stukken reduceert de dans zichzelf om zijn oorsprong, of de oorsprong van beweging te vinden. Dat is nog een gemeenschappelijk kenmerk, de dans laten herbeginnen in minimale beweging. Nog verder gaat *A Small Room* van Sarah Chase, waarin het dansante eigenlijk enkel nog in de akt

van het vertellen opduikt. Het lichaam vertelt trouwens altijd, hiervan getuigen alle voorstellingen. Dans heeft ook veel met herinnering te maken, het is belangrijk zich het verleden te herinneren. Het eigen verleden, maar ook misschien het verleden van het land, of de omgeving waarin men leeft.»

Veto: *Impliceert de spanning tussen een minimale dans en zijn verwijzend karakter niet dat de dans zelf minder pregnant wordt?*

Hoghe: «Nee, vooral de ijdelheid ontbreekt. Voor elk van de voorstellingen geldt dat er geen virtuositeit wordt uitgespreid. De stukken bieden, om even Maria Callas te citeren en daarmee ook een van mijn eigen voorstellingen, geen ‘vuurwerk’ van technisch kunnen. Enkel zo kan je komen tot de oorsprong van het medium, of ook, zoals Callas het ooit uitdrukte, tot *the real feeling*.»

VRIJHEIDSBESEF

Veto: *Het herinneren wordt in uw werk vooral via populaire cultuur, in het bijzonder muziek aangewakkerd. Is dat vanwege haar grote associatievrijheid?*

Hoghe: «Het werken met populaire cultuur impliceert dat elke toeschouwer hiermee in andere situaties in contact kwam. *The Sound of Music* bijvoorbeeld is in Duitsland niet populair, hier wel, en in Engeland is het zelfs een kultfilm. In het centrum van Londen vertonen ze hem wekelijks in een verkleed festijn, voorzien van ondertitels, om beter te kunnen meezingen.»

«Eerst is er de muziek, die mooi is, zon-

der meer, en een dusdanig gevoel opwekt bij de luisteraar. Voor mij volstaat dit echter niet, er moet een band zijn met de realiteit, maar die kan ik niet zelf konstrueren. Zo'n band is immers ook een spiegel van de tijd en de omgeving van deze realiteit. Soms komen die realiteit waarnaar wordt verwezen en die van de toeschouwer samen, zoals bijvoorbeeld in *Another Dream*, de laatste voorstelling van een drieluik over respectievelijk de dertiger jaren, de jaren vlak na de oorlog en de jaren zestig. De jaren zestig waren niet alleen *flower power*, hippies en een groot vrijheidsbesef, het waren ook de hoogdagen van de koude oorlog en het decennium van een hele reeks politieke

moorden. Denk aan de moord op Lumumba, die weer heel aktueel is.»

Veto: *Hoe funktioneert zo'n reële kontekst in Lettere Amoroze, waarin u onder meer de brief van de twee jonge vluchtelingen siteert, die omkwamen in het landingsgestel van een Sabena-vliegtuig?*

Hoghe: «In *Lettere Amoroze* is er geen sprake van een periode waar rond het stuk draait. De brief van de twee jongens is de enige die eksakt kan worden gesitueerd in de tijd. Voor de rest wisselen liefdesbrieven van mijn vader af met brieven van Turkse migranten aan hun thuisland. Niet enkel de notie ‘tijd’ is in dit stuk ambigu, ook beginnen persoonlijke en andere verhalen in elkaar door te schemeren. De identiteiten worden wazig.»

Veto: *De politieke lading van uw werk wordt niet gericht afgevuurd, maar sijpelt door in een aaneenschakeling van rituelen. Waarom?*

Hoghe: «Ik denk dat je de toeschouwer in de voorstelling moet meenemen. Je kan niet van het ene punt direkt het andere bereiken, je hebt een weg nodig waarlangs het stuk zich ontwikkelt, en misschien is zo'n weg wel enkel achteraf inzichtelijk. Natuurlijk is in *Another Dream* niet het hoogtepunt van de avond, maar het is noodzakelijk. Er steekt een reële, politieke kontekst achter, die gemakkelijk wordt vergeten, maar precies daarin wil ik populaire cultuur ernstig nemen.»

«Wat ik echter niet wil, is de toeschouwer begeleiden in zijn horen en kijken. Wat ik geef is een aanbod om de muziek te beluisteren, daarin op te gaan. Natuurlijk ben je niet vrij zelf de plaatjes uit te kiezen, het zijn de nummers die ik gekozen heb, maar wat ik daarbij denk, heeft geen belang. Het enige gevaar is dat de mensen verwachten dat ze begeleid worden. Er zit wel een lijn in mijn voorstelling die ergens naar leidt, maar ik wil geen kijk- of denkpatronen opdringen. Dat zie je bijvoorbeeld ook in *Nom donné par l'auteur* van Jérôme Bel. In zijn associatief omgaan met objecten zit er een parallel met mijn eigen werk.»

Veto: *Vertaalt dat rituele zich in de manier waarop u uw lichaam als het ware in- en wegschrijft op de bühne?*

Hoghe: «Voor mijn gebruik van de ruimte verwijs ik graag naar het Zen-schilderen. In het Zen-schilderen is de ruimte tussen de punten belangrijk, niet de punten zelf. Anderzijds is er ook de leegte die ik als toeschouwer moet voelen. Wanneer ik een beweging zie of een lied hoor, dan moet ik voor mezelf een mentale leegte creëren, om die dan met mijn herinneringen te vullen, of mezelf in de muziek te begeven. Daarom mag de bühne ook niet te klein zijn, er moet ruimte

(foto Johan Coart)

zijn om die leegte pregnant te maken, zodat ze gevuld kan worden door dat wat in het teater ontstaat, of ook door de energie van de toeschouwer.»

DISTANTIE

Veto: *Vaak duikt de akt van het meten op.*

Hoghe: «Het meten van het lichaam gebeurt steeds in verhouding tot de ruimte, maar heeft hiernaast ook weer een politieke dimensie. De Nazi's maten het lichaam op en ook onlangs nog was er in Oostenrijk een arts aktief die, op grond van bepaalde geslachtskenmerken, geloof ik, presies zou kunnen zeggen hoe oud je bent. Deze arts was al aktief tijdens het Naziregime en werd nu als deskundige tegen asielzoekers ingezet. Dat opmeten hangt ook nauw samen met de kult van het lichaam, zoals wij die uit reclame en media kennen. Mijn lichaam past natuurlijk niet in zo'n kult, laat staan het opmeten ervan.»

Veto: *U hebt ooit gezegd dat ook de afstand tot de toeschouwer heel helder moet blijven.*

Hoghe: «Ja, er is steeds sprake van een zekere distantie. Wanneer het gevoel zonder meer overheerst, zou het voor mij kitsch zijn. In een afstandelijke verhouding kan ik het gevoel opdrijven, zonder het publiek af te remmen in zijn perseptie van het stuk. Door de distantie hou ik de reflektie ook op scherp, en dat bekoelt de ervaring van wat je te zien en te horen krijgt. Je ziet me op afstand bewegen en dat vraagt om reflektie. Maar ook als die zich niet inzet, blijft de afstand pregnant.»

SEHNSUCHT

Veto: *Hoe ziet u dat in Lettere Amoroze, waar het natuurlijk om de liefde draait, wat de distantie weer op het spel zet?*

Hoghe: «Zoals al mijn stukken draaien om waargebeurde feiten zijn de brieven in *Lettere Amoroze* reële brieven. *Lettere* heeft vooral te maken met een ergens-anders-willenzijn, alle brieven getuigen van mensen die op een andere plek willen zijn.»

Veto: *Waardoor die populaire cultuur plots een romantische, misschien wel tipisch Duitse meerlagigheid krijgt. Sehnsucht?*

Hoghe: «*Sehnsucht* zit in elk van mijn stukken vevat, maar ik wil dat niet als tipisch Duits bestempelen. Mijn stukken zijn universeel dan dat, dat hoor je ook aan de muziek. Ik gebruik wel Duitse muziek, Bach en zo, maar er zitten geen Duitse schlagers tussen, die zijn me te slecht.»

Lars Kwakkenbos

Voor het programma van de week zie agenda.

(foto Johan Coart)

Krasse knarren en stotterende stoephoeren

Fwijfelende personages die zich net niet neervleien op de divan van hun psycholoog en Manhattan als allesoverheersend decor: meer dan eens lijkt de nieuwe film van Amos Kollek op één van 's werelds bekendste zeurkous Woody Allen. De comedy of Errors 'Fast Food, Fast Women' gaat nog maar eens over de eeuwigdurende strijd der seksen en de ellende die hiermee gepaard gaat. Daarom echter niet getreurd, want ja, we krijgen een happy end.

De Israëlische filmmaker Kollek is oud aan het worden. Na het hardere werk van *Sue* en *Fiona*, "een intelligente kijk op zaadlozingen en heroïnespuiten", gaat hij met zijn nieuwste film de komische toer op. *Fast Food, Fast Women* vertelt het verhaal van Bella (Kollek's favoriete actrice Anna Thompson) die haar vijfendertigste verjaardag niet graag ziet naderen. Ze zit al veel te lang vast in een relatie met een getrouwde man en ook haar job als serveerster kan haar al lang niet meer boeien. Tot ze Bruno ontmoet. Hij is een knappe taxichauffeur en gefrustreerd romanschrijver en heeft net van zijn ex-vrouw te horen gekregen dat hij voortaan alleen voor hun twee jonge kinderen moet zorgen. Bella is dol op kinderen maar krijgt van een vriendin de raad daar niet over te spreken op haar date met Bruno. Dat schrikt mannen immers af. U voelt het natuurlijk al aankomen: om zeker geen fout te maken verklaart Bella dat ze kinderen verafschuwt. Het is het begin van reeks misverstanden waar ze bij *De Kampioenen* drie series mee kunnen vullen.

Parallel daarmee krijgen we ook de lotgevallen van een drietal oude sokken voorgeschoteld. Weduwnaar Paul wordt gekonfronteerd met liefde op het eerste gezicht wanneer hij afspreekt met de zestigjarige weduwe Emily. Helaas loopt ook bij hen het spel der minne niet van een leien dakje. Terwijl Emily tijdens het keuren van pomelmoezen in de supermarkt haar angst voor zijn reactie op haar aftakelende borsten uit, worstelt Paul met de vrees haar fysiek te ontgoochelen. Een aantal verward aflopende afspraken doen Emily uiteindelijk zelfs bij Bruno in bed belanden. Paul zoekt zijn troost bij een stotterend stoephoertje, wat zowat het meest hilarische hersenspinsel uit de sinema van de laatste vier jaar moet zijn. Tegelijk heeft de manier waarop ze haar potentiële klanten klungelig aanschiet om vervolgens niet uit haar woorden te geraken iets dieptragisch.

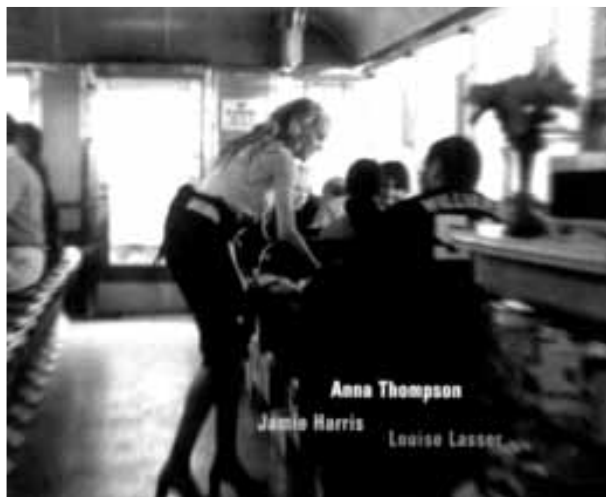
Zoals gezegd, het loopt allemaal onwaarschijnlijk goed af. Kollek maakt immers

niet om een ongeloofwaardige plotwending meer of minder. Toch irriteert dat niet: de acteurs zetten hun rol sterk neer zodat hun personages voldoende *body* krijgen om te overtuigen. Het verhaal mag dan wel rond de veel jongere Bella draaien, het zijn de ouden-van-dagen die de show stelen. Vooral Louise Lasser komt als lustige weduwe Emily erg sterk over maar ook Robert Modica zet als de schuchtere Paul een sterke prestatie neer. Dat heeft ook veel te maken met het script, want het zijn net de scènes over ouder worden die film de moeite waard maken. Het gebeurt in Tinseltown heelaas veel te weinig dat senioren sterke rollen krijgen en dat is een verdienste die *Fast Food, Fast Women* zeker heeft.

Kollek's laatste is geen grote kunst maar voor liefhebbers van relatiecomedies biedt het een leuk alternatief voor een avondje *Friends* kijken. *Fast Food, Fast Women* is een prettig niemendalletje: sjarmant, maar met weinig om het lijf. Voor wie de lente al wil voelen in december.

Matthieu Van Steenkiste

Je kunt bij Veto nog steeds gratis tickets krijgen voor de avant-première van Fast Food, Fast Women op dinsdag 12 december om 20 uur in de Studio. Kom je naam opgeven op het blad dat aan de deur van Veto's redaktielokaal in de 's Meiersstraat 5 hangt.

S	I	N	T	E	R	K	L	A	A	S
F	R	E	A	K		R	O	T	A	N
	A	R	M		M	U	S		P	O
O		O	B	O	O	L		E		T
N	M		O		T		M	O	E	D
T	E	P	E	L		M	A	N	G	O
V	I	E	R		S		R		O	L
O		T		S	T	E	I	L		F
U	K		S	P	A		L	E	E	
W	A	T	O	U		H	Y	E	N	A
T	R	O	U	W	R	I	N	G	E	N

Smartlappen gaat supersonisch

Aanstaande donderdag mag naar jaarlijkse traditie 'een kritisch studentenpubliek' zijn oordeel vellen over het kruim van de muzikale kitsch. Vlaamse treezebees Kim Kay — u weet wel, die trut van 'lila, lila, lila' — bijt de spits en hopelijk ook haar tong af. Hyperkineet Sam Gooris rijdt vervolgens professioneel het gras af. De organisatoren zijn er in geslaagd om Vader Abraham onder één of andere steen — of was het een smurfen-paddestoel — vandaan te trekken. Het einde van de inrieste lijst wordt gevormd door een stel overjarige diskhoppiës, ook wel bekend als Boney M. By the Rivers of Babylon, baby. Tot slot verblijdt boenkduo Da Rick & Da Boy Tommy u op de afterparty — we kennen ze niet, maar de naam zegt ons inziens genoeg. Moedig zijn ze wel, dat moet gezegd worden. Grote smurf, mogen we eieren meebrengen?

(lg)

Het Smartlappenfestival vindt plaats in de Brabantthal op donderdag 14 december vanaf 20 uur. Inkom: 325/350/375/395. Voorverkoopadressen: alle Leuvense fakbars, 't Muziekkooisje, Quarter Mile. Meer info: smartlappen@ekonomika.be

O edele Babs

Oorspronkelijk was ze de patroonheilige van de mijnwerkers, maar ergens in de loop der tijden — niemand schijnt precies te weten wanneer — werd ze de vrouw die alle burgies stevig aan de borst drukt. Ze noemen haar dan ook vertrouwelijk 'ons Babs'. Soit, ons Babs moet gevierd worden en naar burgie-maatstaven dient dit twee weken te duren. Afgelopen zondag gaf VTK het startschot voor de Babsveertiendaagse met een kroegentocht. Mocht u dit gemist hebben, geen nood, er is nog lekkers genoeg:

Maandag 11 december, 20 uur: Babs -en Kerstkantus in de Waaiberg. Uiteraard voor fervente bierdrinkers en kwelers. U kan best op voorhand een kaartje kopen, want anders moeten ze een muur uitbreken 'en daar hebben we het materiaal niet voor'. Huh?
Dinsdag 12 december, 20 uur, Interjarenkwis in zaal Pavo. Groepjes van acht personen verdedigen de eer van hun richting of jaar en bekampen elkaar tot de dood erop volgt. Omdat het wel plezant moet blijven, zijn er sloten bier voorzien. Vooraf inschrijven is verplicht.

Woensdag 13 december, 20 uur, Fakbarrally in 't ElixIR De Leuvense groep Nude speelt een kunstig setje bestaande uit intiem eigen werk, intiem werk van anderen, fantastische meezingers uit onze jeugdijaren en compleet herdachte versies van recente commerciële nummers.

Donderdag 14 december, 20 uur, Arenbergkonsert in Kerk Paters Conventuelen Naar jaarlijkse traditie brengt het Arenberg Kamerorkest haar Babskonsert. Deze muzikale studenten zullen jullie in het sfeervolle kader van de Kerk Paters Conventuelen aan het Hooverplein onderdompelen in een badje van klassieke muziek. Een greep uit het programma: Bach, Verdi en Metallica.

Maandag 18, dinsdag 19 en woensdag 20 december, telkens vanaf 20 uur in zaal Hebrant: Revue 2000. Een schitterend samengaan van dans, muziek, satire, actie en erotiek. De maandag-voorstelling zal voorafgegaan worden door de GALA-uitreiking van het Gouden Krijtje 2000. Kaarten kosten 300 frank, 250 frank voor VTK-leden. Voorverkooppunten: 's middags in Alma 3, op andere uren — maar niet voor 14 uur — op blok 5/1 bij Carl.

Maandag 18 december, 22 uur: VTK-80 TD in de Albatros. Onze BabsTD heeft dit jaar een uitgesproken VTK-80jaar-karakter. Wie lid is van VTK, kan binnen voor tachtig frank, telt opnieuw tachtig frank neer voor een Red Bull en krijgt tachtig minuten gratis bier tussen 22.40 uur en 00 uur.

Woensdag 20 december, 18 uur: massakantus in Gent. VTK vertrekt vanuit het Leuvense station naar de achtste editie van een massakantus in Gent. Voor driehonderd frank zuipt u een hele avond Rodenbach en indien u dit uit een bierpot wenst te doen, betaalt u 125 frank extra. Vooraf inschrijven is verplicht.

Donderdag 21 december, 21 uur: Booze & Blues in de Waaiberg. Voor de bluesliefhebber en/of de meer gesofistikeerde bierliefhebber. In een sfeervol ingerichte zaal spelen verschillende bluesbands, waaronder Chilly Willy, Loony Goony and the Free American Indian Hippy Blues Street Fruits. Speciale bieren zijn te koop voor erg democratische prijzen.

(lg)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Dagrekreat 2 Algerijnse muziek — Meisjesnaam 3 Toegankelijk — Papegaaï 4 Katoliek — Muzieknoot 5 Maanstand — Op die wijze — Verharde huid 6 Volwassen vrouw — Tropisch roofdier 7 Bloedarmoede — Lofdicht 8 Paard — Meisjesnaam — Landbouwwerktuig 9 Voorzetsel — Iraakse munteenheid 10 Beestachtig.

Vertikaal — 1 Herkauwer 2 Zoogdier — Vuurwapen 3 Roofvogel — Wapen 4 Branie-schopper — Lidwoord 5 Lengtemaat — Kenteken op Belgische vliegtuigen — Deel van het oog 6 Vroegere naam van Thailand — Gezichts kleur 7 Rivier in Liverpool — Streling 8 Bijbelse vrouw — Het bewust denkende ik — Dwarsmast 9 Neon — Voertuig 10 Strookje zonder tekst.

Door Filip De Keukeleere

√ Veto zoekt: chauffeur om de Veto's op maandagavond en dinsdagvoormiddag rond te brengen. Tegen betaling
 √ Persistence zoekt dringend een gemotiveerde drummer & zanger. Genre van metalcore tot trashmetal (0486/177901)
 √ Ook nog gezocht: een lief meisje dat van BM een beleefde jongen kan maken

√ Hij heeft toegegeven dat 'ie verliefd is
 √ Collega is zeer benieuwd op wie
 √ M is een tetterwif. Vanwege een boze eindredakteur
 √ Liever een tetterwif dan een vrouw zonder humor
 √ Gelijk Annemans zeker
 √ RedSek veroordeelt M tot het intikken van vijf agenda's en ad valvasen
 √ Huidige RedSek dankt vorige RedSek voor toffe babbel van woensdag
 √ 'k had wel ne kater
 √ Gevraagd: silikonenbehandeling
 √ Buggie, hit me baby one more time!
 √ Oehoe, spank me
 √ Mosj, een dtp'er heeft uw zoekertjes verneukt, onze ekskuses
 √ Maar RedSek ziet de dtp'er in kwestie nog altijd graag

JO MEUWISSEN
 Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
 met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)
 016/201.301

(advertentie)

Doe eens een wens

Kroketten eten bij de bomma. Turbo-shoppen in de Bond met zesentwintig verschillende zakken onder de oksels. Triljoenen wulps knipperende kerstlichtjes die in reeks één voor één aan en uit floepen, om dan allemaal tegelijkertijd met grote nadruk AAN te springen en dan zachtjes weer uit te doven. Waar hebben we het in godsnaam over? O, ja, de eindejaarswensen. Volgende week mag u iedereen het allerbeste toewensen in onze zoekertjes, de drie verplichte zonen mag u tussen twee en zes op de 's Meiersstraat komen uitdelen aan de vrijgestelden van Kringraad en Sociale Raad.

(lg)

U kan uw wensen invullen bij de zoekertjes op onze website: <http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>, doormailen op veto@veto.student.kuleuven.ac.be of in hoogsteigenpersoon binnensmijten op de 's Meiersstraat 5.

- √ Els, 't was lekkere chips
- √ 't is graag gedaan, 't was wel mijne zak nie
- √ Lesbo-dance-act op het Politika-galabal
- √ Veto biedt nu al zijn ekskuses aan voor de verslaggeving over Smartlappen
- √ En we gaan naar Lovenjuul
- √ Douchekabines bouwen
- √ Veto dankt de kookploeg van 't weekend voor het lekkere eten
- √ Ook de moedige eindredakteur van 't weekend zijn wij eeuwig dankbaar
- √ Eindredactie gaat uit de bol op smurfenlied
- √ "Waar komen redakteurs vandaan?"
- √ "Sommigen beweren van de maan" (dixit sjef dtp)
- √ Wij hebben het handje net leren gebruiken
- √ Wablief? Wat zegt ge?
- √ Zoals u ziet kunt u dit inderdaad zelf beter
- √ U kunt dat via de vetowebsite of via briefje in de bus
- √ Jaja, u kan het, als u echt wil.
- √ Da blokske staat hier in de weg.....

MAANDAG

15.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. A small room door Sarah Chase, in lokaties,
 16.00 u toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 17.00 u
 18.00 u
 19.45 u **KAAS- EN WIJNAVOND** Naar jaarlijkse traditie organiseren we een gezellige kaas- en wijnavond. Als je voor de eerste keer komt, spreken we om 19u af aan de ballon om vooraf al iets te gaan drinken, in onder de ballon op het Hooverplein, toeg. 150 Bef, org. &of, Holebi-jongeren.
 20.00 u **PRAATKAFEE** We organiseren een gezellig praatkafee met leuke muziek in kafee Couperus & Cocteau. Je kan hier mensen van &of leren kennen en je vindt hier meer informatie over de vereniging, in Couperus & Cocteau, Diestsestraat 245, toeg. gratis, org. &of, Holebi-jongeren.
 20.30 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "Körper in den Kampf werfen" door Raimund Hoghe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 22.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "Untitle me" door Mestre & Freeman, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

DINSDAG

15.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. A small room door Sarah Chase, in lokaties,
 16.00 u toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 17.00 u
 18.00 u
 20.00 u **LEZING** Marc Vandepitte "Houdt het tropisch socialisme in Cuba stand?" Bar met eksotische Cubaanse cocktails en Cubaanse produkten uit de wereldwinkel, in UP, Jan Stasstraat 2, toeg. gratis, org. Vrienden van Cuba ism Kristenen voor het Socialisme en Wereldwinkel Leuven.
 20.00 u **DANS** Koninklijk Ballet van Vlaanderen en Vlaams Radio Orkest brengen de musical "Folies", in Schouwburg, toeg. 250/550/850/1100, org. CC Leuven.
 20.30 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "Vanity" door V.Dunoyer, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** "Vechten voor onze rechten" Documentaire over de staking tegen de eenheidswet van 1960, in Vander Kelenstraat 30, toeg. gratis/25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 14.00 u **FILM** "Lip-film" Documentaire over de arbeiders van de Lip-fabrieken (1973) die in eigen beheer gaan werken, in Vander Kelenstraat 30, toeg. gratis/25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 15.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. A small room door Sarah Chase, in lokaties,
 16.00 u toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 17.00 u
 18.00 u
 19.00 u **ETENTJE IN ALMA II** We gaan gezellig samen eten in Alma II met een groep

holebi-jongeren, in In de inkomhal van Alma II, toeg. gratis, org. &of, HOLEBI-jongeren.
 20.00 u **FILM** "Vechten voor onze rechten" Documentaire over de staking tegen de eenheidswet van 1960, in Vander Kelenstraat 30, toeg. gratis/25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 20.00 u **FILM** "Lip-film" Documentaire over de arbeiders van de Lip-fabrieken (1973) die in eigen beheer gaan werken, in Vander Kelenstraat 30, toeg. gratis/25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 20.00 u **TEATER** "M'n stoppen slagen door" van Ruud De Ridder door het Echt Antwaarps Teater, in Stadschouwburg, org. Vriendenkring 2000 vzw.
 20.00 u **KONSERT** Spiegel Strijkkwartet brengt "Black Angels", in Wagehuys, toeg. 450, org. CC Leuven.
 20.30 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "This Is Not A Love Song" door R. Pacitti, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 21.00 u **FAKBARRALLY**, in lokaties, toeg. gratis, org. Kultuurraad.

DONDERDAG

15.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. A small room door Sarah Chase, in lokaties,
 16.00 u toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 17.00 u
 18.00 u
 20.00 u **PRAATKAFEE** We organiseren een gezellig praatkafee met leuke muziek in kafee Couperus & Cocteau. Je kan hier mensen van &of leren kennen en je vindt hier meer informatie over de vereniging, in Couperus &

Cocteau, Diestsestraat 245, toeg. gratis, org. &of, HOLEBI-jongeren.
 20.00 u **TEATER** Toneelgroep Asterdam brengt "Bernhard", een konstitutioneel koningsdrama, in Schouwburg, toeg. 250/450/600, org. CC Leuven.
 20.30 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "Nom donné par l'auteur" door Jérôme Bel, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

VRIJDAG

15.00 u **DANS** Raimund Hoghe-week. A small room door Sarah Chase, in lokaties,
 16.00 u toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 17.00 u
 18.00 u
 19.45 u **FILM** Samen naar de film, in Studio's, org. Labyrint.
 20.00 u **HOLEBIJONGERENFUIF** We spreken voor de fuif af om samen te gaan eten en daarna met z'n allen naar de fuif in de Lido te gaan. De fuif begint om 22u, in Aan de Ballon op het Hooverplein, toeg. gratis, org. &of, HOLEBI-jongeren.
 20.00 u **KONSERT** "Colors", de teatershow van Voice Male, in Stadschouwburg, org. Vriendenkring 2000 vzw.
 20.00 u **FILM** Leuven Kort: "Nicolas" van Erik Lamens, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 20.30 u **DANS** Raimund Hoghe-week. "Lettere Amorse" door Raimund Hoghe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 21.30 u **FILM** Leuven Kort: "Pony Palace" van Bie Boeykens, in Stuczaal, toeg.

100/125/150/175, org. Stuc.
 22.00 u **FUIF** Holebi-fuif, in Lido, org. &of.
 23.00 u **FILM** Leuven Kort: "Penalty" door Pieter Van Hees, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

ZATERDAG

14.00 u **VREDESAVOND** Avond voor vreder in het Midden-Oosten, in Grote Aula van MTC, Sint Michielstraat 6, toeg. gratis, org. vzw Mesopotamië
 14.00 u **VERGADERING** Algemene vergadering, in Bar Del Sol, Schapenstraat 105, org. Labyrint.
 15.00 u **FILM** Leuven Kort: "Pony Palace" van Bie Boeykens, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 17.00 u **FILM** Leuven Kort: "Nicolas" van Erik Lamens, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 20.00 u **SAMENKOMST** Vrouwenkafee, in Bar Del Sol, Schapenstraat 105, org. Labyrint.
 20.00 u **FILM** Leuven Kort: "Penalty" van Pieter Van Hees, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 21.30 u **FUIF** Leuven Kort Virtueel met diskobar Galaxi en VJ's, in Stuczaal, toeg. 50/100, org. Stuc.

ZONDAG

22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

19.45 u **VORMING** "The future is bright, the future is. pink?", in op het Hooverplein, org. &of.
 19.45 u **DEBAT** The future. De toekomst. Glazen bol. Hoe gaat de toekomst eruit zien voor de holebi's in de 21e eeuw? Wat zijn de verwachtingen? Afspraak onder de Ballon op het Hooverplein, toeg. 150 Bef, org. &of, HOLEBI-jongeren.
 20.00 u **KONSERT** Kerstconcert van Camerata Aetas Nova vzw met werk van onder andere Vic en Staf Nees, Peter Pieters, Kurt Bikkem-bergs, Paul Schollaert, Jules van Nuffel en Flor Peeters, in Kapel Leo XIII seminarie (ingang langs Vesaliusstraat), toeg. 200/150, org. Camerata Aetas Nova vzw.
 20.00 u **FILM** Grand Cru: "Freaks" van Tod Browning, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** Teatermakersgroep de Queeste & Stichting de Mol brengen Belgradotriologie: Servische vluchtelingen vieren oudjaar op vier plaatsen in de wereld, in Schouwburg, toeg. 450, org. CC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Vlaams Radio Koor: kerst met Jo Lemaire, org. CC Leuven.
 22.30 u **FILM** New Harvest: "Rien à faire" van Marion Vernoux, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

Alfa

- 13/12 Kaas- en wijnavond, in Sedes.

Chemika

- 14/12 om 20.00 u: Kerstfeest, in Pavo.

Crimen

- 13/12 X-mas-Party, in Albatros.

Ekonomika

- 11/12 Jeneveravond 2e kan TEW. • 14/12 om 20.00 u: Smartlappen, in Brabantthal.

Eoos

- 12/12 om 22.00 u: Experience Night, een fuif met een serieuze beat, in Blauwe Kater, toeg. 60/90.

Historia

- 12/12 Nacht van de melancholie, in Erasmus. • 14/12 Kerstfeest, in Alma 2.

Klio

- 11/12 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Praatkamer Fak.

LLK

- 12/12 Kerstfeestje, in Sedes.

Medica

- 12/12 om 20.00 u: Aperitiefkonsert, in PDS.

Politika

- 13/12 DDD-fuif, in Lido. • 13/12 Fakharrally, in Politika Kaffee. • 14/12 DDD-kantus, in Pavlov.

Psychologische Kring

- 13/12 Fakharrally, in Pavlov.

VTK

- 11/12 Babs-kantus, in Waaiberg. • 12/12 Babs-kwis, in Pavo. • 13/12 Fakharrally. • 18/12 Revue, in Zaal Helmont.

Alice in Wonderland doorheen de poëzie van verkrotting

Kraakpanden. In onze verbeelding waren het tochtige hellegaten. Kleurige hanekammen brulden er op snoeiharde punkmuziek, fikseerden hun kapsels en idealen: kaarsrecht. Kamers vol scherven. Ergens stond een maan-omgeven meisje te zingen. *Running away/ I'm just running away/ I'm gonna run and find/a place where I can hide/ somewhere I can't be found/ My little underground/ gonna loose all night/ gonna dance all night.*

Schapenstraat 29. Driftig sleurt iedereen boodschappen naar de keuken, een vreemdsoortig insect met een gasmasker kijkt toe. Recyclagekunst? Absoluut. Een oude helm, een gasmasker, op de oprit gevonden ijsknijpers: Bart Dewolf combineert straatmaterialen tot science-fiction. Op de keper beschouwd net zijn bedoeling.

Dewolf: "Mijn kunst is gebaseerd op restanten van wat er verloren gaat. Stel dat er een ruimtereiziger, een soort Robinson Crusoe of liever: Cruise Away, binnen miljoenen jaren op aarde strandt en er wezens treft die een kultus bouwden rond de res-

tanten van de maatschappij anno 2000. Voor deze tentoonstelling dacht ik aan de films *Alien*, *The Fly* en de strips van Moe-bius. Ik denk dat insecten de meeste kans lopen het evolutieproces te overleven. Mutanten? Hoeft niet per se: een close-up van een insect is al angstaanjagend genoeg."

Ondertussen schillen de anderen aardappelen. Vanavond staat er een volkokeuken op het appel. Voor een bespottelijke prijs kan je hier komen eten, een bak *Brut de Peches* houdt de stille belofte in van zoete dronkenschap. Neen, een elektrisch fornuis is er niet. Een kabel van de burengereet de allernoodzakelijkste stroomtoevoer. Geef toe: een après-manger naast een knisperend haardvuur reduceert de candle-light-dinners van Alma tot gezelligheid voor kleuters.

Met een zak kaarsen troont Sara ons mee naar de benedenverdieping. Onder het kaarslicht

geven de kunstwerken langzaam hun geheimen prijs. Een Hindoe-achtig rad van fortuin, in het midden een hoofd, twee armen. Trek aan een touwtje en de armen bewegen. Kermiskunst? No way. De volgende kaarsen tonen foto's van gedissekteerde vissen. Op een foto ligt kunstenaar Lies in een bad, dreigt ze te verzuipen. Nog intrigerender: een soort Dinosaurius in een kooi. Wassen kippenpoten, een schedel uit een modelbouwdoos. De kooi begrenst, ontsnappen is zinloos. Dit is kunst op het scherp van de snee: mooi, sjokkerend, multi-interpreteerbaar, steeds intrigerend.

WONDERLAND

Inmiddels struinen we door een gigantische trappenhal naar boven. Sara vertelt: "In de jaren '70 was dit een dokterspraktijk en -woning. Later richtte de KU Leuven het in als studentenhome. Opus Dei, de huidige eigenaar, bleef het koudweg doorverhuren aan studenten. Neen, natuurlijk gaven ze hun identiteit niet prijs. Heel wat mensen voelden zich gedupeerd eens ze wisten dat Opus Dei hun verhuurder was."

Ergens halfweg belanden we in de chill-outroom. Een gigantisch camouflage-net omspant de hele kamer, beschut een mysterieus standbeeld. De bovenverdieping dan. Kent u die videoclip van 'Justify my love'? Madonna die door een hotelgang loopt en in elke kamer een nieuwe seksuele verlokking ziet? Vervang 'seksuele verlokkingen' door 'bijwijken interessante kunst' en 'de poëzie van verkrotting'. "Het wordt steeds vreemder," zei Alice.

De tentoonstelling ligt in handen van Morf. Sinds 1999 sleutelt de organisatie aan originele tentoonstellingen. Leen Helsen, een van de drie founding mothers, vertelt: "Met Morf willen we jonge kunstenaars een forum bieden. De klemtoon ligt op

laagdrempeelig en niet-kommercieel. Voor deze tentoonstelling in het kraakpand stelden we maandelijks tentoon in vzw Los Buenos. Eigenlijk willen we zowel mensen als kunstvormen door elkaar laten stuiven. Zo hadden we bij een opening Stefaan Smaghe, een klassiek geschoold musicus. Hij bracht een soort muzikale skulpturen en voegde zo een nieuwe dimensie toe aan de beeldende kunst."

Bert, een bezoeker, vraagt entoesiast of we het zwembad al zagen. Het zwembad? In een gigantische tuin wandelen we over de restanten van een tennisplein, staan we aan de rand van een leeg buitenzwembad. Bert: "In de lengte verbindt deze tuin de Schapenstraat met de Naamsetraat, in de breedte ligt ze tussen het Wolven- en het Vandalenpad, die twee toegangspadjes tussen de Naamse en de Schapenstraat. Gigantisch, niet? Die jungle hier." Inderdaad. "Het wordt steeds vreemder," zei Alice.

DREMPEL

Uit de ruïnes van jeugdhuis Clockwork ontstond een eerste groep jonge krakers. Het Autonoom Jongerencentrum kantte zich tegen de kommersiële uitbuiting van de jeudcultuur. Al snel kwam er een tweede groepje in zicht. De leVellers, genoemd naar een op poten staande nieuwbouwwijk in de Velcité, focuste vooral op het (gebrek aan) huisvestingsbeleid. De twee bewegingen versmolten onder het nagelnieuwe Sociaal Centrum in een welgemikte kraak. De bezetting van het Sint Pietersziekenhuis kreeg zelfs nationale weerklank. Bert: "In die tijd wou ik kappen met school, financieel volledig op eigen benen staan. Toch ben ik niet in het Sint Pieters blijven slapen. Waarom? Mijn moeder werkte aan het ont-haal. Mijn moeder, al haar collega's, dat kon ik toch niet maken. Deze kraak kwam er in juli. Voor ons, het Sociaal Centrum en alles wat daar bijhoort, vormt dit de gedroomde lokatie: een gratis pand dat we kunnen opentrekken voor alle activiteiten: fuiven, concerten, tentoonstellingen, debatavonden. zeg maar dingen met een lage drempel. Kollektiviseren. Ruimtes bevrijden. Dat zijn de toverwoorden."

"Kraken is voor marginalen, voor ons is het een bewuste keuze"

Ondertussen is Bert derdejaars aan de Sociale Hogeschool. Wat vindt hij het belangrijkste: huizen kraken of studeren? Zonder verpinken komt het antwoord: "Kraken opzetten natuurlijk. Ergens hoop je toch, in al je naïeviteit, op een betere wereld. En toch. Kraken is voor marginalen. Voor ons, het Sociaal Centrum, is het een bewuste keuze."

Terug in de keuken. Onder het aardappelschillen peilen we naar muzikale voorkeuren. Punk, salsa, Radiohead, DIY, Jeff Buckley. namen schieten als los kruut in het rond. Dekking vind je in een zanger die iedereen unaniem goed vindt: de Franse chansonnier Leo Ferre. Steven: "We hebben al regelmatig optredens georganiseerd. Duitse groepjes, zelfs een Braziliaans punkcombo. Die groepjes organiseren zich onderling. Voor gratis drank en een kleine vergoeding schuimen ze heel Europa af, ver van alles wat naar EMI ruikt. Do It Yourself met andere woorden."

Konklusie? Dit huis breekt met alle clichés, verpulvert ze tot brandhout, tot een vreugdevuur waarop het prettig dansen is op weggebrande vooroordelen. Pogoën hoeft niet. Net als we de kalender overpenen vermeldt iemand dat "er met een efficiënte onregelmatigheid elke maandag om zeven uur een aktie-fanfare repeteert". Een efficiënte onregelmatigheid. Als metafoor kan het wel tellen.

Filip Hermans

Kraakpand/ Schapenstraat 29: elke woensdag om 19 uur volkokeuken/ 15 december: reggae-fuif/ 22 december: benefietfuif voor Tegenstroom/ 27 december: punk-concerto/ 2 januari: optreden van een Duitse hardcoregroep. Info op 0496/40.85.65. Op verzoek van de betrokkenen werden alle namen veranderd.

(foto's Morf en de Kleine Boze Wolf)